

Nepriklausomos Lietuvos kariai šiandien.

Trimitas

ŠVEDAI SUSIPAŽINO SU LIETUVOS ANTISOVIETINĖS KOVOS FAKTAIS

Stokholmas, lapkričio 10 d. Per pasaulį sėkmingai keliaujanti paroda “Karas po karo: ginkluotasis antisovietinis pasipriešinimas Lietuvoje 1944-1953 metais” pasiekė Švedijos sostinę.

Stokholmo miesto rotušėje lapkričio 14 dieną fotodokumentinės parodos atidaryme buvo laukiama prezidento Valdo Adamkaus, Švedijos vyriausybės narių, Stokholmo miesto vadovų.

Surengti ne vien Lietuvos, bet ir užsienio visuomenei skirtą kilnojamąją parodą “Karas po karo” 2004 metais sumanė Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras bei Genocido aukų muziejus. Teminiu principu parengta informatyvi ekspozicija jau apkeliavo visas Lietuvos apskritis, viešėjo Danijoje, JAV, Latvijoje, Lenkijoje, Ukrainoje ir Vengrijoje.

Parodoje pasakojama apie Lietuvos laisvės kovos sąjūdį, bendros pasipriešinimo struktūros kūrimą, karinę organizaciją ir veiklą, vėlesnio laikotarpio apdovanojimus, šventes,

leidybą. Ekspozicija pasakoja ir apie Lietuvos moterų dalyvavimą partizaniniame kare, apie šeimas, kurių sūnūs kovojo ir žuvo partizanų gretose. Daug dėmesio skiriama laisvės kovotojų, jų šeimų ir bendraminčių gyvenimui, pasakojama apie jų kasdienybę, atokvėpio minutes ir neišvengiamas netektis nelygioje kovoje.

Daugiausia eksponuojama 1944-1953 metų nuotraukų ir dokumentų, tačiau esama ir būsimųjų kovotojų vaikystės ir vėlesnių – rezistencijos dalyvių ir jų šeimų gyvenimo tremtyje Sibire. Beveik visos nuotraukos ir partizanų dokumentai yra iš Genocido aukų muziejaus archyvo, keletas – iš privačių asmenų ir iš Lietuvos ypatingojo archyvo.

Lapkričio 15 - gruodžio 19 dienomis paroda “Karas po karo” veikia Švedijos karo muziejuje “Armuseum”. Lapkričio 15 dieną muziejuje taip pat vyko Lietuvos ambasados Švedijoje ir nevyriausybinės organizacijos “Informavimas apie komunizmą” rengiamas seminaras “Karas

po karo”, kuriame pranešimus skaitė Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro direktorė Dalia Kuodytė, Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti sekretoriato vadovas Ronaldas Račinskas, švedų istorikas iš Lundo universiteto Kim Salomon, saugumo politikos ekspertas Bo Pelln, švedų žurnalistas, dokumentalistas Jon Ohman, estų kino menininkė, rašytoja ir žurnalistė Imbi Paju ir kiti.

LGITIC

RUSIJA RENGIASI “GREITAM ATSAKOMAJAM SMŪGIUI”

Rusija stiprins strateginių atominių jėgų kovinį pasirengimą tam, kad galėtų smogti greitą atsakomąjį smūgį bet kokiam agresoriui, Gynybos ministerijos pasitarime pareiškė Rusijos prezidentas Vladimir Putin.

Perspėjo, kad Rusija “negali sau leisti likti nuošalyje, kai prie Rusijos sienų NATO akivaizdžiai “auga raumenis”, praneša *newsru.com*.

Viena iš “priemonių” kai kurių šalių ir NATO “raumenų augimui” jis įvardijo Rusijos dalyvavimo stabdymą “Įprastinės

PRIE KONSERVATORIŲ JUNGIASI TAUTININKAI

Vilnius, lapkričio 21 d. Trečiadienį pasirašyta Lietuvių tautininkų sąjungos (LTS) prisijungimo prie Tėvynės sąjungos (TS) sutartis.

Šį dokumentą pasirašė abiejų partijų - Tėvynės sąjungos ir Lietuvių tautininkų sąjungos - vadovai Andrius Kubilius ir Gintaras Songaila.

A. Kubilius padėkojo derybininkams, pažymėdamas, kad derybos buvo kietos ir principingos. Pasirašyta sutartis, jo vertinimu, - pirmasis žingsnis buriant platesnį frontą.

G. Songailos nuomone, tai bendradarbiavimo pavyzdys ir kitoms partijoms.

Trečiadienį pasirašytas dokumentas numato, kad šeštadienį vyksiančiame Tėvynės sąjungos suvažiavime bus įsteigta Tėvynės sąjungos Tautininkų frakcija ir patvirtintas jos pirmininkas.

Abi partijos sutarė, kad būtų nustatyta kvota frakcijos deleguotiems atstovams Tėvynės sąjungos struktūrose, taip pat - į kandidatų Seimo rinkimuose sąrašą daugiamandatėje bei vienmandatėse apygardose ir, pagal galimybes, - visur kitur, kur viešai atstovaujama Tėvynės sąjungai.

Sutartyje nustatyta, kad Tautininkų frakcijos atstovavimo minimali kvota būtų skaičiuojama santykiu 1:9 (t. y. ne mažiau kaip vienas frakcijos deleguotas atstovas kiekviename dešimtuose - kiekviename Tėvynės sąjungos institucijos siūlomų kandidatų į Seimą sąrašo dešimtuose).

Konservatoriai ir tautininkai sutarė, kad 2008 m. Seimo rinkimų vienmandatės apygardos pasidalijamos taip, kad

Tautininkų frakcijos deleguotiems kandidatams tenka dešimtadalis visų Tėvynės sąjungos bendrai skirstomų apygardų. Šis pasidalijimas gali būti keičiamas abipusiu sutarimu, atsižvelgiant į susitarimus dėl vienmandačių apygardų pasidalijimo su kitomis dešinės partijomis ir į kandidatų laimėjimo perspektyvas.

Konkrečiomis apygardomis tarp buvusios LTS ir TS bus pasiskirstoma atsižvelgiant į kandidatų populiarumą ir jų potencialią galimybę laimėti. Ten, kur nepavyks susitarti, sutartis numato, kad kandidatai bus atrenkami pirminiuose rinkimuose, tačiau bendra kandidatų proporcija turi išlikti.

Sutarties dalyviai nustatė, kad kitų metų Seimo rinkimuose konservatorių kandidatų sąrašė daugiamandatėje apygardoje Tautininkų frakcijos kvota yra proporcinga frakcijos dydžiui, bet ne mažesnė kaip 1/9.

Tėvynės sąjungai rinkimuose sudarant koalicinius sąrašus Tautininkų frakcijos atstovavimo kvota juose taip pat negalės būti mažesnė kaip 1/9.

Galutiniai sprendimai dėl Lietuvių tautininkų sąjungos prisijungimo prie konservatorių bus priimti šeštadienį vyksiančiame Tėvynės sąjungos suvažiavime. Jo delegatai taip pat planuoja pritarti dokumentų projektams dėl susijungimo su krikščionimis demokratais, bet pats procesas vyks vėliau, kai savo galutinį apsisprendimą paskelbs Lietuvos krikščionių demokratų partija.

ELTA

Lenkijos prezidento L.Kaczynski susitikimas prezidentūroje su naujuoju šalies premjeru D.Tuska lapkričio 11 d. neturėjo precedento per visą pokomunistinės Lenkijos istoriją - jis truko vos 16 sekundžių.

JAV prezidentas George W. Bush Vokietijos kanclerę Angelą Merkel lapkričio mėnesį priėmė savo rančioje Texas. Šalių vadovai teigė nusprendę Irano problemą spręsti “diplomatiniais keliais”.

sistemą su vienoda valdymo galimybe visoms dalyvėms, kol kas lieka be atsako”, - sakė V. Putin.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Kėdainiuose vykusiame Darbo partijos (DP) VII suvažiavime pirmininku beveik vienbalsiai vėl išrinktas partijos įkūrėjas Viktoras Uspaskichas. Iš 893 slaptame balsavime dalyvavusių delegatų tik 15 balsavo “prieš” ir 12 sugadino biuletenius. Daugiau kandidatūrų nebuvo, nes vienintelio DP Ukmergės skyriaus pasiūlyta kita kandidatė Loreta Graužinienė savo kandidatūrą atsiėmė. V. Uspaskichas savanoriškai atsistatydinusiame Kęstučiui Daukšiui, vadovavusiam partijai nuo 2006-ųjų rugpjūčio, net nepasiūlė savo pavaduotojo posto. Jo pavaduotojais tapo Seimo nariai L. Graužinienė, Antanas Bosas, Vydas Gedvilas, Jonas Pinskus, europarlamentarė Ona Juknevičienė, buvęs švietimo ir mokslo viceministras Raimondas Mockeliūnas ir buvęs socialinės apsaugos ir darbo viceministras Mečislovas Zasčiurinskas. “Manau, netikite, kad aš kandidatuosiu. Čia ne vieta žaisti demokratiją”, - net neprasidėjęs rinkimams išrėžė L. Graužinienė ir atsiėmė kandidatūrą.

Vienu garsiausių bėglių vadinamas V. Uspaskichas savo kalboje negailėjo kritikos politiniams oponentams ir buvusiems bendražygiams, nevengė vartoti gan užgaulių žodžių. Buvusius partijos bičiulius jis vadino mutantais, šakalais, o partiją ištikusias bėdas įvardijo kaip “juodą darbą” bei “gerai organizuotą šmeižto kampaniją”.

Daugiausia V. Uspaskicho kritikos sulaukė buvęs partijos narys, dabartinis Pilietinės demokratijos partijos ir Seimo vadovas Viktoras Muntianas. V. Uspaskicho teigimu, jis mutantais vadinęs “tuos, kurie dirbo su mūsų partija, bet ją paliko ir išėjo”. Pasak jo, “mutantas” nėra kilęs iš žodžio “Muntianas”, bet skamba labai panašiai”. V. Uspaskichas yra įtariamasis byloje dėl apgaulingo apskaitos tvarkymo ir neteisingų duomenų apie partijos pajamas pateikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai ir Vyriausiajai rinkimų komisijai, todėl politikui skirta kardomoji priemonė - namų areštas, jam draudžiama išvykti iš Kėdainių. Pasak V. Uspaskicho, jis dabar pirmiausia sieksias, kad areštas būtų panaikintas, o “jei ne - ne bėda, partijos nariai važinės į Kėdainius”.

Su tautininkais ir krikščionimis demokratais susijungti ketinantys konservatoriai taps pirmąja partija Lietuvoje, kurios pirmininką rinks visi jos nariai. Vilniuje vykusiame Tėvynės sąjungos (TS) tarybos posėdyje nuspręsta per lapkričio 24-ąją rengiamą partijos suvažiavimą svarstyti įstatų pataisas, kurios nustatytų visuotinių partijos vadovo rinkimų tvarką. Įstatų keitimo projekte numatoma, kad “pirmininką dvejų metų kadencijai iš kandidatų, kuriuos gali siūlyti taryba, TS frakcijos, bendruomenės ir skyrių tarybos, renka visi TS nariai”. Prijungus krikščionis demokratų Teisingumo ministerijoje ketinama įregistruoti oficialų Tėvynės sąjungos/Lietuvos krikščionių demokratų (TS/LKD) pavadinimą. Baigus jungimosi procesą, numatoma surengti pirmuosius TS/LKD pirmininko visuotinius partinius rinkimus. Beveik neabejojama, kad juos laimės ir susijungusią partiją į kitų metų rudenį vyksiančius Seimo rinkimus ves A. Kubilius.

Bačkonyse posėdžiavusi Liberalų sąjūdžio taryba nusprendė aptarti Dešinėsios alternatyvos sudarymo perspektyvas. Pagrindinis liberalų uždavinys - derybos ir susitarimai su konservatoriais. Pasak Liberalų sąjūdžio frakcijos seniūno pavaduotojo Eligijaus Masiulio, Dešinėsios alternatyvos sudarymo perspektyva yra platesnio dešiniojo fronto kūrimas - bendradarbiavimas su konservatoriais: “Naujoji alternatyva yra bendra konservatorių ir liberalų veikimo programa”. E. Masiulio pripažinimu, didžiausias jų uždavinys yra susitarti su konservatoriais dėl kandidatavimo vienmandatėse apygardose. Tačiau, E. Masiulio teigimu, “į Seimo rinkimus liberalai eis atskirai, su niekuo nesijungdami”, nes yra “gana stiprūs”.

Liberalai iš esmės pritarė “Dešinėsios alternatyvos” kūrimui, tačiau nepriėmė sprendimo jungtis į kokias nors koalicijas su kitomis partijomis. Neoficialiomis žiniomis, LS netenkina konservatorių pasiūlytas bendro kandidatų sąrašo formavimo principas, nes liberalai gauna vos vieną vietą pirmame kandidatų dešimtuke ir dar po kelias trečiajame ir žemesniuose. Vienas didžiausių susijungimo su konservatoriais entuziastų yra LS pirmininkas Petras Auštrevičius, tačiau kiti šios partijos atstovai - gerokai atsargesni.

Vilniaus valdžia atrado būdą, kaip neleisti homoseksualų viešųjų renginių kartu nerizikuojant patekti į teismą. Miesto taryba pakeitė tvarkymo ir švaros taisykles. Dabar jos suteikia galimybę savivaldybei atsakyti išduoti leidimus renginiams, kurių metu, policijos arba specialios komisijos nuomone, gali kilti riaušės. Tokie renginiai gali vykti tik uždaroje erdvėje. Tarybos nariams užuominomis buvo paaiškinta, kad be šio pakeitimo neįmanoma pažaboti gėjų renginių miesto gatvėse ir aikštėse.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

Povilas Žumbakis:

PAKISTANO TEISININKAI KOVOJE SU DIKTATŪRA

Generolas Pervez Musharraf Pakistano “prezidentu” tapo 1999-aisiais *coup d’etat* būdu. Tapęs valstybės vadovu, valdančiu kariuomenę, jis pasiliko ir galingoje kariuomenės vado vietoje. Nors Vakaruose jis buvo smerkiamas dėl neteisėto valdžios perėmimo bei griežto diktatūriško valdymo, tačiau ta aplinkybė, jog Pakistanas buvo geidžiamas sąjungininkas kovoje su terorizmu, nei pats diktatorius, nei jo valdoma valstybė, nesulaukė sankcijų, priešingai, jai teikiama Vakarų parama.

Deja, nepaisant visų demokratinių valstybių vadovų kalbų apie žmogaus teises, ir toliau galioja “geležinė taisyklė” – tikslas pateisina priemones. Vakarams reikalingas Pakistanas, todėl galima užmerkti akis į pažeidimus šios valstybės viduje.

Naujasis diktatorius po 8 metų surengė rinkimus. Aišku, jis laimėjo. Musharraf toliau vykdė abi savo “pareigas” – prezidento bei generolo. Disidentai nenusileido, pradėjo reikalauti prezidento atsistatydinimo ir vieno iš jo titulų – prezidento arba generolo – atėmimo.

Norėdamas nuraminti kritikus, P. Musharraf vis dėlto paskelbė apie rinkimus 2008 metų sausio mėnesį. Tačiau tokie veiksmai Pakistano inteligentijos netenkina. Jie žino, kad rinkimų rezultatai tokiomis demokratiją kompromituojančiomis sąlygomis gali būti neteisėti. Kai žiniasklaida tyli (arba yra nutildyta), diktatoriai nebijo rinkimų. Partijos uždarnos, kandidatai gąsdinami, balsai skaičiuojami “pagal užsakymą”, todėl pranašumas diktatoriaus partijai garantuojamas.

Visgi ši kartą susiformavo rimta opozicinė partija su įtakinga kandidate - Benazir Bhutto, buvusia Pakistano minstre pirmininke, į istoriją įėjusia, kaip pirma moteris islamo kraštuose, sugebėjusi pakilti iki tokių politinių aukštumų. Ji ne kartą buvo areštuota, kalinta, jai buvo grasinama ir ne kartą bandyta nužudyti (paskutinį kartą prieš kelias savaites, kai žuvo daug nekaltų žmonių, bet ji nebuvo

Klausinama, ar JAV prez. George Bush supranta Pakistano gen. Pervez Musharraf politinius sprendimus, laikydamas jį demokratu, bet ne diktatoriumi? **AP**

sužeista). Nepaisydama visko, ji sutiko kandidatuoti prieš diktatorių.

Disidentai prieš diktatorių - teismuose

Ši kartą disidentai netylėjo, kreipėsi į autoritetingiausią Pakistano teismą. Aukščiausiasis teismas priėmė konstitucinį skundą, kas supykė diktatorių. Teismas pradėjo svarstyti kebliausius klausimus: ar seneniai įvykę rinkimai buvo teisėti? Ar gali P. Musharraf eiti abi pareigas, prezidento bei generolo, krašto kariuomenės vado? Ar tai nėra Pakistano konstitucijos pažeidimas?

Diktatorius, padedamas savo žvalgybos šnipų, sužinojo, kad Aukščiausiasis teismas ketina paskelbti jam nepalankų sprendimą. Buvo skubiai imtasi priemonių. Pirmiausia, pašalintas Aukščiausiojo teismo teisėjas, kai jis nesutiko palikti pareigų, diktatorius toliau tęsė valymą ir pašalino dar tris šio teismo teisėjus, paskirdamas jam lojalius asmenis į jų vietą. Toks prezidento elgesys davė priešingą re-

zultatą, nei šis tikėjosi. Teisininkai susivienijo prieš diktatorių. Diktatorius buvo įsitikinęs, jog valstybėje, kur žiniasklaida kontroliuojama, politikai lojalūs, kad kas nors gali jam pasipriešinti.

Pradžioje Pakistano teisininkai bandė polemizuoti, viešai kritikuodami prezidento veiksmus. Jie nesutiko dalyvauti tose bylose, kurioms pirmininkavo diktatoriaus statybiniai. Kai šių veiksmų nepakako, teisininkai surengė viešas protesto demonstracijas.

Protesto akcijų vis daugėjo. Gausėjo ir jų dalyvių. Diktatoriui tapo neramu, todėl jis paskelbė “nepaprastąją padėtį”. Kitaip sakant, suspendavo teisinės sistemos veikimą, įvedė griežtą cenzūrą, uždraudė demonstracijas, o kariuomenei įsakė užimti Aukščiausiojo teismo pastatą.

Pakistano valdžia aiškina, kad tai nėra karo padėtis [martial law], argumentuodama tuo, kad nepaleistas parlamentas. Vis dėlto, kadangi diktatorius šiais įsakymais sustabdė konstitucijos veikimą bei šiuos įsakymus paskelbė vilkėdamas savo generolo uniformą, tai *de facto* yra paskelbtas karas savo šaliai.

Advokatai prie barakadų

Kai diktatorius panaikino Aukščiausiąjį teismą ir pasiuntė kariuomenės dalinius išvaryti teisėjų, Pakistano advokatai sulipo ant teismo stogo, norėdami jį apginti, mėtė akmenis į puolančius karius. Policija bei kariuomenės daliniai areštavo šimtus teisininkų ir žurnalistų, aktyviai dalyvavusių protestuose. Daug buvo primuštų, sužeistų. Tikslūs skaičiai nežinomi, nes

(Nukelta į 3 psl.)

Venesuelos prezidentas H.Chavez Ispanijos karalių Juan Carlos I išvadino fašistu, o karalius prezidentui liepė užsičiaupti. **Reuters**

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija "Viltis", Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

LIETUVOS KARIUOMENĖS PRADŽIA

Lietuvos kariuomenės organizavimas prasidėjo 1918 m., kai lapkričio 11 d. buvo sudaryta Laikinoji Vyriausybė. Bet Lietuvos kariuomenės steigimo oficialiąją data laikoma 1918 m. lapkričio 23 d., nes tą dieną buvo išleistas pirmasis Lietuvos kariuomenės įsakymas.

Tuo metu beveik atvirai veikė komunistų centro komitetas. Kai kur gatvėse buvo raudonos vėliavos, reiškusios solidarumą proletarų revoliucijai ir Kapsuko manifestui, paskelbusiam tarybų valdžią. Savanorių verbavimo punktuose į Raudonąją armiją buvo žadama kiekvienam raudongvardiečiui mokėti 300 markių algą per mėnesį. Bet Lietuvos kareiviui tik šimtas markių, bet ir tų pačių negausi, jei vokiečiai nesuteiks paskolos. Buvo ir vokiečių palankių bolševikams, kurie jokių tautinių sąjūdžių nenorėjo pripažinti.

Tačiau Lietuvos jaunimas, sužinojęs apie Kaune organizuojamą Lietuvos kariuomenę, tuoj stojo į ją – pirmieji buvo Marijampolės "Žiburio" gimnazijos mokiniai. Laikinosios Vyriausybės atsišaukimas į jaunimą stoti savanoriais į kuriamą kariuomenę greitai pasiekė ir tolimus miestelius ir kaimus. Ūkininkų ir darbininkų sūnūs gausiai ryžosi kurti Lietuvos ateitį savame krašte. Savanorių amžius dažnai nesiekė 20 metų. Tuoj tiems artojams ir mokiniams teko vyti bolševikus iš Alytaus krašto ir Rytų Lietuvos, o bermontininkus iš Radviliškio apylinkių.

1919 m. sausio 15 d. paskelbta pirmoji mobilizacija. Atsiliepė 13 tūkstančių vyrų. Tačiau jau tada būta jų tarpe tokių, kurie Lietuvai nelinkėjo gero. 1919 m. sausio 25 d. įsteigta savoji karo mokykla, jos viršininku paskirtas karininkas J. Galvydis-Bykauskas. Jos instruktoriais buvo S. Dirmantas ir K. Musteikis – būsimieji krašto apsaugos ministrai ir generolai.

Kai 1919 m. pradžioje atvyko į Lietuvą amerikiečių, prancūzų, anglų misijos, buvo užmegztas tiesioginis ryšys su Vakarų santarvės šalimis. Iš amerikiečių sandėlių Prancūzijoje Lietuvos kariuomenei pristatyta maisto produktų, daug medžiagos karių uniformoms, batų ir baltinių. Anglų karinei misijai tarpininkaujant, gauta daug šautuvų, artilerijos pabūklų ir šaudmenų. Tada lietuviai galėjo sėkmingiau kovoti.

Kovoms besitęsiant, 1919 m. kovo 5 d. į kariuomenę buvo pašaukti 1887 ir 1889 metais gimę naujokai. Gegužės 11 d. Kauno Rotušės aikštėje arkivyskupas P. Karevičius, dalyvaujant Respublikos prezidentui Antanui Smetonai, Vyriausybei, karinei vadovybei ir užsienio atstovams, pirmą kartą priėmė iškilmingą lietuvių karių priesaiką ginti Lietuvą.

Po pusmetį vykusių kovų, rugpjūčio 24-30 d. bolševikai buvo išvaryti iš Rytų Lietuvos ir nublokšti anapus Dauguvos upės. Nugalėti bermontininkai pirmosios kariuomenės šventės išvakarėse lapkričio 21 d. ties Radviliškiu, likviduotas lenkų karinės organizacijos centras Kaune, rengęs karinį perversmą Lietuvoje. Lietuvos nepriklausomybė buvo apginta nepaprastu ryžtu, pasiaukojimu ir susitelkimu už tautos laisvę. Be ginkluotų pajėgų ir Vasario 16-osios aktas turbūt būtų likęs tik istorikų raštuose. Bet Lietuvos kariuomenė, nors mažai ginkluota ir prastai parengta, laimėjo laisvės kovą, nes su ja buvo visa tauta. O dabar? – Vilniaus Lukiškių aikštėje per 17 nepriklausomybės metų Lietuvos valdžia neleidžia pastatyti visais laikais žuvusiems už Tėvynės laisvę paminklo.

S. Tūbėnas

Vytautas Landsbergis:

NELENGVAS REALIZMAS IR NAIVUSIS PRAGMATIZMAS

Kai kurios formulės ir koncepcijos dėl Europos Sąjungos – Rusijos santykių kartojasi, veliasi, ir dalykai nuo to nepasidaro aiškesni. Todėl reikia ne ritualinių, bet realistiškų debatų.

Štai vadinamoji "tarpusavio priklausomybė". Tariamai abiem pusėm vienodai reikia susijusių dalykų: Europai energetinių Rusijos resursų, o Rusijai – nepaprastai stokojamų Europos pinigų (antro nacionalinio biudžeto!) tuos resursus išgauti ir parduoti.

Tarsi gražu, tačiau tai nėra tikrovė. Psichologinėje arba mąstysenos plotmėje jaučiama kitkas. Europa bijo. Pernelyg dažnai "interdependency" kaišiojama veikiau paguodai, jeigu ne kaip pokštas. Rimtai kalbėti apie ES–Rusijos tarpusavio priklausomybę galima būtų tik iš nepriklausomybinės, o ne iš pasiduodančiųjų pozicijos.

Pasiduodantys ar pasiduodantys būtų lyg skirtingi elgsenos reiškiniai, bet kai kada suartėja. Kaip atrodytų gerovė, už kurią mokama laisve, arba gerovė grindžiama priklausomybe nuo diktatūrinės Rusijos? Ar tai priimtina Europai, ar ne?

Atsakymo verčiau nesitikėkim, nes jis gali nuliūdinti. Gerovės mitas daugeliui pavirto trumparegyste. Iš tikrųjų ateina laikas atsakingiausiam klausimui, koks jis beatrodytų nerealus ar ekstremistinis: **kaip išgyventi be Rusijos?** Kai kurioms pavienėms Europos šalims jau teko patirti ekonominius, energetinius Rusijos

boikotų ar blokadų smūgius ir išgyventi, tai gal ir visa Europa neturėtų būti silpnesnė ar bailesnė. O tai vienintelis kelias – net jei pradėtume vien debatus apie išgyvenimą be Rusijos, – kad toje išgirdusioje šalyje rastųsi daugiau proto, mažiau diktuojančio pasipūtimo ir arogancijos.

"Senoji" ir "naujoji" Europa, tai skirstymas ir vertinimas, kurio norėtų pati Rusija puolanti naująsias nares, todėl pavojingas. Jeigu jau reikia ES viduje apsibrėžti, tai įsiveskim vertinimus pagal elgesį: tų valstybių, kurios tikroviškai suvokia Rusijos problemas ir pačią Rusiją kaip Europos problemą, – ir tų neadekvačių tikrovei "pragmatikų", linkusių taikytis kad ir su didžiausiu moraliniu blogiu. Genocidai, teroristinės žmogžudystės...

Jeigu Rusija laimi savo pusėn arba superka kaimynų nacionalinį verslą, tai pajungs ir pačias šalis, nes liberalios vyriausybės blogai jaučiasi kaltinamos, neva jos – "prieš verslą"... Taip milžiniški Rusijos gaunami pinigai už energijos žaliavas, naudojami pasauliniams kyšiams ir pirkimams, padės Kremliui susirinkti mažesnes šalis ir be tankų. Kyšis veikia kaip naujas globalinis ginklas, visai ne slaptas, o tiesiog "rankų mikumas be jokio sukčiavimo".

Todėl mūsų trigalvis nacionalinis investuotojas į naują branduolinę jėgainę neturi būti konstruojamas taip, kad privatus kapitalas iš karto turėtų blokuojantį (diktuojantį) akci-

pranta, kad kraštas be pagarbos istatymui (rule of law) negali žengti į civilizuotų kraštų šeimą. Jie žino, kad nėra demokratijos ateities be teisės, be teisingumo. Žino, kad žmogaus teisės gali būti ribojamos, net atimamos, įvairiais būdais, motyvuojant – "vardan taikos, tvarkos, krašto ramybės." Diktatoriai teises gali suvaržyti jėga. Bet dar pavojingiau ir efektyviau žmonių teisės suvaržomos skiriant nekompetentingus, bet klusnius ir palankius teisėjus. Neskaidri teismų veikla kraštą gali pavergti lygiai taip pat, kaip ir okupacijos tankai. Advokatai, teisininkai tai supranta, bet ne visada, ne visur jie stoja į kovą prieš tuos, kurie kėsinasi į teisinę valstybę.

Šį kartą Pakistane teisininkai diktatoriui nenusileido. Jie puikiai suprato, kodėl tai svarbu. Šis jų elgesys suteikia garbę ne tik Pakistato teisininkams, bet kartu yra raginimas ir kitiems kraštams, kitų valstybių teisininkams susimąstyti.

jų paketą ir Lietuvos vardu toliau sprestų apie galimus kitus pasiūlymus, jeigu jie ateitų iš platesnių sferų negu vien Lenkija, Latvija ir Estija. Seimas negali nusišalinti.

Čia sublizga ir pavojingas Baltijos vamzdis, kurio suomiai, kaip kažkas pasakė, "irgi nenori". Vargu ar tai tiesa. Veikiausiai nori vokiečių ir suomių verslas, ir klausimai baigiasi. Estai tikrai nenori, kad "Gaz-promo" žadamas Suomiių įlankos "išvalymas", kur eis vamzdis, pakeltų iš dugno visų ilgamžių nuodingų pramonės nuosėdų kلودus. "Išvalymas" kils į vandenį, pasklis visur; jam išėjus iš įlankos tikriausiai visa Baltijos žuvis taps nevalgoma. Žinoma, artimiausiems pavojus didžiausias, o mūsų dar laukia surūdijusios krūvos vokiško cheminio ginklo tarp Lietuvos–Latvijos ir Gotlando. Net švedai nebrenori vamzdžio statybos prieš tai neištyrus padėties ir pasekmių iki galo. Bet jeigu estai nesutinka būti nuodijami, tai kodėl suomiai sutinka nuodyti estus? Nejau ir ten pinigai – viskas?

Apskritai perspektyvoje – tarptautinių kompanijų ir bankų valdžia (vienas jų – Drezdeno), kurios Rusija nusipirks vis daugiau. Todėl Europa turi pasirinkti kuo greičiau – nelengvą savignyos realizmą ar aklą, naivų "pragmatizmą". O gal – sąmoningą parsiidavimą.

Mėginam perspėti, kad taip neatsitiktų, tik patys neduokim blogo pavyzdžio.

Bernardinai.lt

Prieš daugiau nei 400 metų, didysis anglų rašytojas William Shakespeare visa tai suprato ir keliais žodžiais įamžino dramoje "Henrikas VI". Kai pagrindinis sąmokslininkas (Jack Cades) planavo nuversti karalių, jis kalbino žinomą nevykėlį (Dick the Butcher) skerdiką. Skerdikui buvo aišku, kam teikti pirmenybę, ką pirma turėjo padaryti, kad krašte sukeltų chaosą, anarchiją ir nuverstų valdžią – būtina "išžudyti visus advokatus"!

Sąžiningai savo pareigas atliekantys teisininkai yra tikrosios valstybės tvarkos pagrindas. Bent jau taip turėtų būti. Taip yra Pakistane. O kaip Lietuvoje? Kiek advokatų čia pasiaukotų dėl valstybės? Ar galima tikėtis Lietuvos teisininkus išvysti barikadose ginant valstybę? O gal minėtos dramos herojus skerdikas Lietuvoje net nepagalvotų, kad teisininkai yra kliūtis šaliai užvaldyti?

Bernardinai.lt

“VISADA ŽINOJAU, KAD LIETUVA – MANO TĖVYNĖ”

Generolo Jono Kronkaičio dešimt metų Lietuvoje

Šikart kalbinau žmogų, labai prisidėjusį prie Lietuvos kariuomenės modernizavimo, taip pat aktyviai pastaraisiais metais dalyvaujantį visuomeniniame Lietuvos gyvenime ir bandantį savo pavyzdžiu paneigti įsitvirtinusių nuostatą, kad nieko pakeisti Lietuvoje negalima. Pokalbį paskatino ir generolo atsistatydinimas iš premjero sudarytos komisijos Vytauto Pociūno žūties aplinkybėms tirti. Generolą Joną Kronkaitį kalbina Andrius Navickas.

Jono Kronkaičio biografijos faktai

Jonas Kronkaitis gimė 1935 m. vasario 1 d. Lietuvoje, Širvintose. 1944-aisiais šeima, priversta pasitraukti iš Lietuvos, apsigyveno Vokietijoje, o 1949 m. persikėlė į JAV.

1959 m. Jonas Kronkaitis baigė Connecticut valstijos universitetą ir įgijo pramonės vadybos bakalauro, kartu ir reguliariosios kariuomenės leitenanto laipsnį. Baigęs Pėstininkų vadų kursus ir Reindžerių (partizaninio karo įgūdžių) kursus, jis buvo paskirtas į Vokietiją šarvuočių pėstininkų bataliono būrio vadu, iš ten perkeltas į Antrąjį kavalerijos pulką ir jame tarnavo iki 1963 m., kai buvo paskirtas Ginklų skyriaus direktoriaus pavaduotoju į Lengvųjų ginklų įmonę, kurioje bandomi, tobulinami įvairūs ginklai. 1964–1965 m. dirbo sraigtasparnių apginklavimo projekto vadovu. 1965 m. pasiūstas vieniems metams į Vietnamą Amerikos armijos Vietname štabą. Sugrįžo į Vietnamą 1970-aisiais dar vieniems metams ir tarnavo Pirmoje kavalerijos divizijoje iki 1971-ųjų. Grįžęs į JAV buvo paskirtas inspektoriumi į JAV Armijos inspektoriaus generolo štabą. Po to buvo paskirtas bataliono vadu Pirmojoje tankų divizijoje, vėliau Divizijos Logistikos skyriaus (G-4) viršininku. 1978 m., baigęs JAV Armijos karo koledžą, dirbo komendantu valstybinėje plataus asortimento ginklų įmonėje *Rock Island Arsenal*. Beje, tai didžiausia valstybine veikianti ginklų gamykla JAV.

1981 m., baigęs Gynybos sistemų valdymo kolegiją, paskirtas valdomų sviedinių ir artilerinio ginklo sistemų kūrimo jungtinio (sausumos kariuomenės ir laivyno) projekto vadovu ir dirbo juo iki 1985 m., kol perėjo į rezervą. JAV Jonas Kronkaitis apdovanotas *Legion of Merit* medaliu ir 14 kitų.

1991 metais tapo vienu iš Baltijos instituto steigėju bei buvo išrinktas instituto tarybos pirmininku. 1997-aisiais Lietuvos krašto apsaugos ministro Česlovo Stankevičiaus kvietimu parvyko į Lietuvą ir iki 1999-ųjų ėjo krašto apsaugos viceministro pareigas. Nuo 1999 m. liepos 1 d. iki 2004 m. birželio 30 d. – Lietuvos kariuomenės vadas. Po atsistatydinimo pasinėrė į pilietinę

veiklą. Priklauso Tėvynės sąjungai, yra šios politinės organizacijos tarybos narys. Taip pat yra neformalaus judėjimo Piliečių santalkos steigėjas ir tarybos pirmininkas. Taip pat dalyvauja kitų pilietinių organizacijų veikloje.

2003-iaisiais buvo apdovanotas Vytauto Didžiojo Ordino Karininko kryžiumi. Jonas Kronkaitis turi dvigubą pilietybę – Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos Respublikos. Vedęs, žmona Rūta, vaikai Jonas Linas ir Audrė Kristina jau suaugę ir su savo šeimomis gyvena JAV.

Nors daugiau noriu klausinėti apie Jūsų veiklą Lietuvoje, tačiau, skaitant Jūsų biografiją, kilo keli klausimai, kuriuos ir noriu užduoti. JAV daug metų dirbote kariuomenėje, ginklų modernizavimo srityje, vadovavote milžiniškam ginklų arsenalui. Ar tai, kad esate imigrantas, niekada nekėlė problemų jūsų darbdaviams JAV?

Bent man pačiam atrodo, jog ne. Tiesa, kartkartėmis buvau kviečiamas ir klausinėjamas, kodėl mano mama atsiskaito priimti JAV pilietybę. Ji tiek vertino Lietuvos pilietybę, kad, nepaisydama visų siūlymų ir kylančių nepatogumų, nuosekliai atsisakinėjo priimti bet kurią kitą. Ji taip ir mirė kaip Lietuvos pilietė. Aš paaiškindavau, ir, kiek suprantu, paaiškinimai tenkindavo. Niekada nejutau, kad į mane būtų žvelgiama kaip į nepatikimą, nes esu atvykęs iš Lietuvos. Beje, JAV kariuomenėje aktyviai reikšėsi ir daugiau lietuvių. Nebuvau vienintelis.

JAV turėjote gerą darbą, savo namą, vaikų ir anūkų. Kitaip sakant, buvote tvirtai įaugęs į šią valstybę, jos vertinamas, nepaisydamas to, pasiryžote viską mesti ir važiuoti dirbti į Lietuvą. Kodėl? Ar dabar nesigailite?

Tikrai nesigailiu. Visada žinojau, kad Lietuva yra mano Tėvynė, kad esu lietuvis. Sąžiningai dirbau JAV kariuomenėje, tačiau visą laiką rūpėjo Lietuvos reikalai. Kai išėjau į atsargą JAV ir dirbau jau civilinį darbą, aktyviai dalyvavau Baltijos instituto veikloje. Jį įkūrėme kartu su latviais, estais, daugiausia irgi buvusiais karininkais. Pagrindinis tikslas – atstovauti Lietuvos interesams,

Gen. Jonas Kronkaitis

informuoti JAV valstybės institucijas apie įvykius Baltijos valstybėse, raginti paremti baltus.

Problema buvo didelė – nors JAV per visą sovietmetį nuosekliai laikėsi sovietų okupacijos nepripažinimo politikos, tačiau buvo nelengva įtikinti JAV politikus, jog reikia tvirčiau paremti Baltijos valstybes šiandien. Jos daugumai JAV politikų atrodė nedidelės, nereikšmingos, esą neverta dėl jų bloginti santykius su Sovietų Sąjunga.

Vėliau, kai situacija kiek pasikeitė, kai JAV aktyviau pradėjo bendradarbiauti su Baltijos valstybėmis, buvome savotiškai tarpininkai, informacijos teikėjai. Kartu pradėjome daugiau bendrauti su Baltijos valstybių valdžia. Ilgainiui dauguma Baltijos instituto aktyvistų išvyko į savo Tėvynę darbuotis. Aš asmeniškai kalbėjau si apie galimybę parvažiuoti į Lietuvą su Laima Andrikiene, su Vytautu Landsbergiu, o konkretų kvietimą atvykti ir talkinti Krašto apsaugos ministerijoje gavau iš Česlovo Stankevičiaus. Pasitarėme su žmona, jog turime vykti. Tad palikome savo darbus, namus ir atvažiavome čia. Tai buvo 1997 metai.

Nebuvau naivus, supratau, kad bus įvairių sunkumų, bus priešiškuo, teks įveikti stereotipus. Bus sakančių – ko tie atvykėliai mus moko? Bus ir tokių, kuriems Vakarų kryptis kelia siaubą, kurie ilgisi sovietmečio laikų.

Turite labai daug patirties ginkluotės modernizavimo srityje. Įdomu, ar Lietuvos kariuomenės ginkluotė pakankamai moderni?

Mes turime nepaprastai modernų prieštankinį ginklą. Jis atitinka pačius aukščiausius standartus. Taip pat turime *Stingerį*, kuris, mano galva, taip pat labai svarbus kariuomenėje. Esame įsigiję ir kitos modernios ginkluotės. Galbūt mūsų ginkluotė nėra pati moderniausia, palyginti su JAV ar kitomis galingiausiomis kariuomenėmis, tačiau ji tikrai pakankamai gero lygio. Kitas dalykas – kariuomenės esmė nėra ginkluotė, bet žmonės. Ginklus galima greitai ir lengvai nusipirkti, iškilus būtinybei, bet paruošti brigados ar bataliono vadą reikia keliolikos metų.

Žmogiškieji resursai, mano įsitikinimu, daug svarbiau nei technika. Būtent todėl man labai skaudu ir neramu stebėti, kaip kai kurios žiniasklaidos priemonės juodina generolą Arvydą Pocių dėl jo liudijimų vienai iš Seimo komisijų. Puikiai pažįstu šį generolą kaip labai stiprią ir gilią asmenybę. Taip pat esu įsitikinęs, jog tai bene geriausią parengimą įgijęs Lietuvos karininkas, kuris buvo parengtas išskirtinai Vakaruose.

Aišku, turime ir daugiau puikių specialistų, tačiau labai svarbu, kad valstybė brangintų kiekvieną jai tarnaujantį žmogų.

Žurnalistas Gintaras Višockas, daug dėmesio skiriantis nacionalinio saugumo, kariuomenės tematikai, viename iš tekstų teigia: "Jono Kronkaičio nuopelnai Lietuvos ginkluotosioms pajėgoms – neabejotini. Ypač sveikintinas jo rūpinimasis eilinio kario buitimi ir gerove. Kad Lietuvos kariuomenėje įsivyravo žmoniški tarpusavio

santykiai, kad išgyvendinta vadinamoji "diedovščina", kad seržantai nesityčioja iš būtinios tarnybos kareivių, o leitenantai – iš seržantų, - tai ir atsargos generolo majoro J. Kronkaičio nuopelnas..."

Sudėtinga vertinti patį save. Žinau, kad tikrai daug stengiausi, suprantu, jog būta ir klaidų, ištirpo ne viena iliuzija, nes, žvelgiant iš šalies, lietuvių idealizmas atrodė stipresnis. Buvau įsitikinęs, kad labai svarbu Lietuvos kariuomenėje atsikratyti prastų sovietmečio įpročių. Bandžiau įdiegti tai, ką gero mačiau JAV. Bandžiau būti bendraujantis kariuomenės vadas, kuriam rūpi kiekvienas kariuomenės narys. Beje, už šį rūpestį tikrai ne vien buvau giriamas.

Taip pat galiu pasakyti, jog tikras Lietuvos kariuomenės modernizavimas, gaivinimas vyko tik nuo 1997-ųjų iki 2001 metų. Kai atgal grįžo socialdemokratai, pasibaigė nuoseklios permainos. Turėjau daug konfliktų su ministru, net Prezidentas bandė tarpininkauti. Išdėsčiau, kad kariuomenė yra politizuojama, jog karjeros laiptais kyla ne tie, kurie profesionaliausi. **Toli gražu ne visada buvau išgirstas.** Man labai didelį nerimą kėlė bandymas kontroliuoti kariuomenę per "savus", kai kurių veikėjų pastangos drumsti vandenį ir palaikyti savo politinį požiūrį turinčius žmones.

Praėjo lygiai 10 metų, kai esate Lietuvoje. Kaip vertinate politinius procesus per šį laikotarpį, kokias tendencijas įžvelgiate?

Turiu prisipažinti, kad turėjau vilties, jog per kokius ketverius metus situacija Lietuvoje normalizuosis, atsikratysime sovietmečio problemų. Kai baigiau kariuomenės vado kadenciją, svarsčiau, ar grįžti į JAV, kur liko mano namas, vaikai, anūkai, ar likti Lietuvoje. Jaučiau, jog dar galiu būti naudingas savo Tėvynei, todėl likau, pasinėriau į visuomeninę veiklą. Taip, Lietuva įstojo į NATO, ir mes galime būti santykinai ramūs dėl išorinio saugumo. Netikiu, jog dabartinė Rusijos kariuomenė, kad ir ką kalbėtų Rusijos politikai, yra pajėgi mesti iššūkį Vakarams. Tačiau Rusija turi kitų svertų. Ji veikia per ekonomiką. Šiandien vidinės grėsmės didesnės nei išorinės. Matome, kad bandoma kontroliuoti procesus Lietuvoje, išnaudojant mūsų energetinę priklausomybę nuo Rusijos. Kitas dalykas – didžiulis žmonių nusivylimas, kuris, kaip man atrodo, yra dirbtinai skatinamas.

2004 metų liepos 1 dieną pasitraukėte iš Lietuvos

(Nukelta į 5 psl.)

(Atkelta iš 5 psl.)

“VISADA ŽINOJAU...”

kariuomenės vado pareigų ir likote gyventi Lietuvoje. Negaliu patikėti, kad nuo to laiko nebuvote kviečiamas savo patirtį perteikti Karo akademijoje? Negi Lietuvos valdžiai nereikia tokio konsultanto kariuomenės klausimais?

Dėstyti nebuvau kviečiamas. Konsultacijos taip pat apsiribojo keliais neformaliais pokalbiais. Suprantu, jog daug kam esu nepatogus, ir jie svajoja, kad geriau išvykčiau. Pirmiausia, niekada neslėpiau savo dešiniųjų pažūrų ir griežtai provakarietiškos orientacijos. Taip pat nenoriu viena galvoti, o kita sakyti. Kairuoliškai valdžiai, regis, tai nėra priimtina. Kitas dalykas – ar pagal politines pažiūras turėtų būti atrinkinėjami dėstytojai Karo akademijoje? Mano galva, ne, bet galbūt kitiems atrodo kitaip.

Praėjusios savaitės pabaigoje paskelbėte, jog atsistatydinate iš Gedimino Kirkilo sudarytos komisijos Vytauto Pociūno žūties aplinkybėms tirti. Negalima vadinti šio sprendimo netikėtu, tačiau vis dėlto – kodėl būtent dabar pasitraukiate?

Į komisiją sutikau įeiti po nemažų dvejonų. Viena vertus, Pociūno žūtis ir jos tyrimas, mano galva, yra didžiulis skandalas. Jei valstybė nebando padaryti visko, kad būtų ištirta, kas kaltas dėl pareigūno, kuris tarnavo valstybei pavojingose pareigose, žūties – tai atskleidžia apgailėtiną valstybės požiūrį į visus piliečius. Man susidarė įspūdis, kad Generalinė prokuratūra labai vangiai, nenoriai tyrė žūties aplinkybes, VSD vadovybė savo ruožtu ne tik nebandė ieškoti tiesos, bet stengėsi įvairiais būdais apšmeižti savo bendradarbi. Tam talkino kai kurios žiniasklaidos priemonės.

Piliečių santalka, kuriai priklausu ir šiuo metu vadovauju, daro viską, ką gali, kad Pociūno tyrimas nebūtų numarintas. Matydami Generalinės prokuratūros spyriojimąsi ir keistą norą, kad paaiškėtų, jog Pociūnas nebuvo nužudytas, mes svarstėme ir visuomeninės komisijos šiuo klausimu sudarymo galimybę. Spėju, kad tokios kalbos pasiekė ir G. Kirkilą, kuris nusprendė "užbėgti už akių" ir inicijuoti komisiją, kurią pabrėžtinai pavadino "visuomenine". Kadangi mačiau, jog į komisiją kviečiami ir tikrai garbingi, nors ir labai užsiėmę žmonės, nenorėdamas konfrontacijos, sutikau įsitraukti į komisiją. Deja, jau greitai teko nusivilti. Jau

pirmame posėdyje mačiau tarp narių tikslą siekti entuziazmo.

Paskui komisijos nariai buvo paraginti siūlyti klausimus, kuriuos turėtų tirti komisija. Pateikiau net aštuonis ir esu įsitikinęs, jog visi jie jau dabar galėjo būti nagrinėjami, o ne paprasčiausiai tempiamas laikas. Galutinai įsitikinau, kad komisija yra sudaryta ne tiesiai išsiaiškinti, bet visuomenės įtampai nuslopinti, laukiant, kol žmonės pamirš Pociūną. Man tai nepriimtina, todėl parašiau laišką G. Kirkilui, pasitraukiu iš šios komisijos.

Tai jokių būdu nereiškia, kad Piliečių santalka nebesidomės Pociūno žūties aplinkybių tyrimu. Priešingai, atskratę iliuzijų dėl komisijos, domėsimės dar atkakliau.

Pasiūlymuose komisijai akcentuojate, kad būtina gauti aiškius atsakymus, kodėl Prezidentūra užėmė būtent tokią poziciją, vykstant parlamentiniam tyrimui...

Mano galva, turime visi kartu ieškoti atsakymo į klausimą, kodėl valstybinės institucijos ne bendradarbiavo, bet konfrontavo. Kaip išvengti panašių dalykų ateityje? **Manau, kad ne tik man liko neaiškūs kai kurie Prezidento ar jo aplinkos sprendimai.** Susidarė įspūdis, kad Valdas Adamkus yra klaidinamas savo aplinkos, negauna visos informacijos, bet tik selektyvius fragmentus. Taip atrodo iš spaudoje pasirodžiusių Prezidento pasisakymų.

Kai bandėte suaktyvinti komisijos veiklą, atsako visgi sulaukėte – ta pati žurnalistė, kuri net naktimis uoliai bendravo su VSD vadovu Arvydu Pociumi, dabar trimtuoja apie jūsų nuomos klausimą.

Tikrai susidaro įspūdis, kad nuspręsta mane "pamokyti". Tame namelyje Turniškėse gyvenau nuo tada, kai tapau kariuomenės vadu, o nuo 2004 metų, kai baigiau eiti kariuomenės vado pareigas, turėjau pasirinkimą, ar grįžti į JAV, kur turime namą, ar likti Lietuvoje. Pasiteiravau, ar planuojama tą namą, kuriame gyvenau, išnuomoti kam nors, gavau atsakymą, kad ne. Paklausiau, ar galiu čia likti, – gavau sutikimą. Pradžioje tai buvo Lino Linkevičiaus sutikimas, vėliau, kai ministru tapo G. Kirkilas – jo. Niekam tai nebuvo paslaptis, niekas to neslėpė.

Beje, esu klausęs, kodėl būtent tokia nuoma, ar ji ne per maža? Man parodė mažą nuomą pagrindžiančius skaičius. Sakė, jog tai yra pagal Vyriausybės nustatytą tvarką, man parodė apskaičiavimo metodiką. Ten trys tokie Alytaus nameliai. Viename gyvena dabartinis kariuomenės vadas

Gen. Jonas Kronkaitis ir toliau aktyviai dalyvauja Lietuvos visuomeniniame gyvenime. Jis kartu su Kauno jaunųjų konservatorių delegacija dalyvavo LRT kanalo tiesioginėje E. Jakilaičio laidoje "TV forumas", kurios metu buvo diskutuojamas Rusijos Federacijos ir Gruzijos konflikto klausimas. Laidoje dalyvavo: generolas J. Kronkaitis, Tėvynės sąjungos vadovas A. Kubilius, premjeras G. Kirkilas, taip pat Kauno bei Vilniaus jaunieji konservatoriai.

Tutkus, kitame – aš, trečias – dabar tuščias. Likau gyventi tame namelyje su sąlyga, kad išsikraustysiu, kai Krašto apsaugos ministerijai jo prireiks, ir šios vasaros pabaigoje gavau pranešimą, jog turiu išsikraustyti. Pradėjau dėtis daiktus ir prasidėjo puolimas. Kažkam labai nepatinka, jog keliu nepatogius klausimus, labai norėtusi, kad visam laikui išvykčiau JAV.

Beje, ministras Olekas minėjo, kad tas namelis, iš kurio išsikraustau, gali būti nugriautas.

Grįžtant prie Jūsų veiklos Piliečių santalkoje. Labiausiai domėjotės Lietuvos teismų veikla, ar ne?

Teismų sistema yra demokratinės valstybės pagrindas. Labai svarbu, kad žmonės pasitikėtų teismais, kad žinotų, jog laikomasi taisyklių, pagal kurias turime gyventi. Šiandien, kaip matome, pasitikėjimas teismais visiškai smuko. Toks vertinimas, deja, daugumoje atvejų suprantamas. Piliečių santalka yra gavusi ir vis gauna teismų sprendimų, kurie akivaizdžiai nelogiški. Visame demokratiname pasaulyje įprasta – įstatymai turi būti logiški, ir juos turi suprasti kiekvienas žmogus. Lygiai tas pat, kalbant apie teismo nutartis. Esu įsitikinęs, kad teisėjai privalo sugebėti pakomentuoti, išaiškinti, kodėl iš tam tikrų faktų padaryta būtent tokia išvada. Kiekvienoje demokratinėje valstybėje tai niekam nekelia abejonių. Deja, Lietuvoje, kai apie tai kalbame, susiduriame su nuostaba ar net pykčiu. Teisėjai nepatenkinti, kad kišamasi į jų darbą, kalba apie autonomiją. Kartais susidaro įspūdis, jog kai kurie teisinės sistemos dalyviai mano, kad teisinė sistema yra pirminė visuomenės atžvilgiu, neišsąmonina, jog teismai yra įrankis visuomenės problemas spręsti, tvarkai palaikyti ir natūralu,

kai visuomenė klausia: ar iš tiesų teismai veikia taip, kaip turėtų?

Kai kurie teisininkai Lietuvoje net pareiškia, jog piliečiai neturi teisės net svarstyti Konstitucinio Teismo darbo. Senesnes demokratines tradicijas turinčioje valstybėje tokių dalykų niekas nebedrįstu sakyti. Ten visiems aišku, kad piliečiai yra valstybės pamatas. Esu įsitikinęs, jog pirmas žingsnis į teisinės sistemos degradavimą – tai bandymas užsisklęsti savyje, vartojant tik saviems suprantamą kalbą ir nebandant aiškinti savo veiksmų.

Teko dalyvauti Teisėjų tarybos posėdžiuose ir buvo aiškiai matyti, kaip sunku Lietuvos teisėjams priprasti prie to, kad jie atskaitingi piliečiams. Deja, įsitikinau ir tuo, jog **Lietuvoje teisėjų skyrimo tvarką būtina kuo greičiau keisti.** Dabar Atrankos komisija reitinguoja žmones, tada Prezidento patarėjai pasirenka, ką jie nori, nebūtinai tuos žmones, kurie reitinge aukščiausi, ir Teisėjų tarybos prašo pritariti. Kokią prasmę tada turi Atrankos komisija? Be to, akiivaizdu, jog ir Teisėjų taryba ne tiek pataria Prezidentui, kiek pritaria jo patarėjų pageidavimams.

Kitas dalykas – problema yra ne vien teismai, bet ir galiojantys įstatymai. Pavyzdžiui, Skuodo tragedija. Girdime, kad vairuotojui, kuris, kaip įtariama, būdamas neblaivus, nužudė tris vaikus, gresia 8 metų laisvės atėmimas. Beveik tiek pat, kiek žmogui, kuris nieko nenužudė, bet padarė kur kas menkesnį nusikaltimą. Bent jau JAV už tokią žmogžudystę grėstų nuo 20 metų kalėjimo iki gyvos galvos. Žinau, kad policija jau senai yra pateikusi specifinę spragą pataisyti, bet užkliuvo Seime.

Aišku, didžiulė problema ir

tai, kad turime neblogus įstatymus, kurie tačiau netaikomi, kai tenka bausti nomenklatūros atstovus. Jie sugeba išsisukti iš visų situacijų. Tikrai nematau, kad įstatymai lygiai galiotų kiekvienam. Deja, net Seimas neseniai numojo ranka ir įteisino nepotizmą.

Žinau, kad jau greitai išvyksite į JAV aplankyti šeimos. Taip pat teko girdėti gandų, jog Jonas Kronkaitis nebegrįš Lietuvon, jog jam pabodo kovoti su "vėjo malūnais"?

Na, iš tiesų lapkričio pabaigoje planuoju išvykti į JAV. Ten laukia vaikai, anūkai. Pagaliau ten turiu savo namus, kurių reikalais taip pat reikia pasirūpinti. Kasmet stengiuosi su vaikais praleisti kuo daugiau laiko. Tačiau turiu nuvilti tuos, kurie labai norėtų, kad Kronkaitis nesipainiotų Lietuvoje. Planuoju pavasarį sugrįžti į Lietuvą. Dar tiksliai nežinau datos, bet tikrai sugrįšiu.

Tai Piliečių santalkai vadovausite iš už vandenyno, ar bus renkamas naujas vadovas?

Mano kelionė į JAV nėra spontaniškas sprendimas. Žinojau, kad lapkritį išvažiuosiu į JAV jau tada, kai vyko Piliečių santalkos sueiga. Todėl ir svarsčiau, ar verta sutikti tapti tarybos pirmininku. Bendražygiai įtikino, kad Santalka turėtų išsirinkti tris žmones, kurie rotacijos principu vadovautų Santalkai po keturis mėnesius. Taigi, nuo gruodžio 1 dienos vadovavimą Santalkos tarybai perims Darius Kuolys, o pavasarį pirmininke taps Vaida Žukienė. Aš savo ruožtu stengsiuosi neatitrūkti nuo Lietuvos reikalų. Tai, kokia bus Lietuva ateityje, labai priklauso nuo to, ką ir kiek kiekvienas iš mūsų nuveiksime teisingesnės ateities labui.

Ačiū už pokalbį.

Bernardinai.lt

LUKIŠKIŲ AIKŠTĖ LAISVĖS KOVŲ ĮAMŽINIMO TEBELAUKIA

"Vilniaus dienos" dienraščio lapkričio 6 d. vedamajame "Lenino vieta – lyg užkeikta" patalpintos dvi nuotraukos: Tomo Černiševo "Sovietmetis: Lukiškių aikštė nesikeičia nuo tos dienos, kai buvo demontuotas Lenino paminklas" ir Tomo Raginos "Pažadai: prieš 12 metų buvo padėtas paminklinis akmuo, kuriame iškaltas pažadas aikštėje pastatyti paminklą laisvės kovotojams". Įvertinus Lauros Čyžiūtės taiklų rašinio pavadinimą, išsamų tekstą bei nuotraukas, peršasi neabejotina išvada, kad Lietuva ideologine prasme beveik nepasikeitė. Jai vadovauja sovietinių pažiūrų veikėjai bei jų ainiai, bendražygiai įsitvirtinę Prezidentūroje, Seime, Vyriausybėje, švietimo, mokslo, kultūros, žemės ūkio žinybose, teisėtvarkos ir teisėsaugos institucijose. Jų rankose atsidūrė turtai ir šalies ekonomika. Stebint aikštės erdvę, regis, belieka atvežti iš Grūto parko Leniną, o mūsų švenčių dienomis prie konservatorijos kaip sovietmečiu pastatyti tribūnas, ku-

jamžino 12 tūkstančių žuvusiųjų už Tėvynę, o Lietuvoje partizanų juk žuvo beveik trigubai daugiau.

Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga (LLKS), siekdama iš aikštės greičiau pašalinti komunistinį tvaiką, nepaisant biurokratų pasipriešinimo bei spendžiamų barjerų, 2002 m. aikštės pakraštyje pastatydino ažuolinį kryžių su užrašu: "Žuvusiems už Tėvynę, kentėjusiems dėl jos ir dvasiškai atgimstantiems". Tačiau dvasinio atgimimo nesulaukta, nė vienas, nuo kurių priklauso aikštės sutvarkymas, ties kryžium nesuklupo – sovietinis tvaikas iš jų širdžių nesitraukė, laisvės kovų įamžinimas buvo vilkinamas.

LLKS 2003 m. kreipėsi į Vilniaus merą Artūrą Zuoką, kuris tų metų spalio 8 d. potvarkiu sudarė Vilniaus miesto istorinės raidos įprasminimo komisiją, į kurią pateko šių eilučių autorius ir monsinjoras Alfonsas Svarinskas. Deja, ši komisija, į kurią dėjome didelės viltis, savo priedermės neatliko. Komisijos pirminin-

Niekaip negali apsispręsti ką įamžinti... (!)

riose stovėtų didelė dalis anų veikėjų arba jų ainių, kurie dėjo raudonus gvazdikus prie "didžiojo" vado paminklo. Per 17 nepriklausomybės metų Lukiškių aikštė lyg užkeikta; iki šiol neiškilo monumentas visų epochų kovotojams, žuvusiems už Tėvynės laisvę, nes persidažiusių komunistų bei jų palikuonių protuose tebėra gyvas sovietinės okupacijos užkratas.

Vilnius liko vienintelė iš sovietų okupuotų respublikų sostinė, kurioje dėl gilaus sovietinio išalo protuose nepagerbiamas kario, partizano, rezistento tremtinio, partizanų rėmėjo valstiečio – Nežinomo kario kapas, neplevena amžinoji ugnis. Atvykę į mūsų sostinę kitų valstybių vadovai, vežami į Antakalnio kapines pagerbti Sausio 13-osios aukų. To nepakanka. Juk Lietuva per sovietmetį neteko trečdalio savo iškiliausių sūnų ir dukrų. Latvija, turėdama gražų laisvės paminklą savo sostinės centre, Lestinės kapinėse

kas Arvydas Šaltenis vadovaujančio žinovo vaidmenį užleido komisijos nariui, Lietuvos istorijos instituto direktoriui Alvydui Nikžentaičiui, kuris mūsų patriotinės kilnias idėjas nukreipė į sveikam protui nepriimtinas, nemotyvuotas diskusijas. Jam "Laisvės" simbolio monumente atmestini Nežinomo kario – laisvės kovotojo kapo ir Amžinosios ugnies akcentai. **Jo nuomone, pastatčius paminklą laisvės kovotojui, būsianti supriešinta tauta.** Prieštaravo, kad paminkle būtų įvardinta dvidešimtmetį trukusi lenkiškoji Vilniaus krašto okupacija. LLKS atstovai matydami, kad komisiją užvaldo A.Nikžentaičio nuostatos, kreipėsi į merą, kad ją papildytų iškilūs istorikai Antanas Tyla ir Romas Batūra. Komisija buvo papildyta akademiku A.Tyla, o R.Batūros, kurio tėvo palaikai dūla amžino išalo žemėje nežinomoje vietoje, kandidatūros buvo atsisakyta, nes, pasak vieno A.Nikžentaičio bendraminčių,

Lukiškių aikštė šiandien.

R.Batūros mąstymas panašus į A.Tylos.

L.Čyžiūtė savo rašinyje atspindi Lietuvos Architektų sąjungos vadovo Kęstučio Pempės atvirą nuostatą: nebuvo nė vienos priežasties, galėjusios kliudyti aikštės tvarkymo darbus ir monumento statybą. Tvarkant Gedimino prospektą, buvo numatyta ir Lukiškių aikštės rekonstrukcija, tačiau iš darbų sąrašo ji išnyko. Prospekto kapitalinis tvarkymas jau pasiekė Seimo rūmus, o Lukiškių aikštė virto statybinių medžiagų sandėliavimo vieta. Pridursime, kad K.Pempė yra minėtos komisijos narys, tačiau nei į vieną jos posėdį pakviestas nebuvo.

Lukiškių aikštės reikalu buvo organizuotos konferencijos, posėdžiai Architektų sąjungoje, Seime, savivaldybėje, daug rašyta spaudoje, diskutuota, kreiptasi į Seimo pirmininką, Vyriausybės vadovus, Krašto apsaugos ministrus, žinybas, tačiau reikalai nepajudėjo, **pastangos atsimušė lyg žirniai į sieną.** Dalyvaudamas Lietuvos Sąjūdžio delegacijoje, asmeniškai, kaip LLKS valdybos pirmininkas, kreipiausi į prezidentą Valdą Adamkų, tačiau, tvirtos bei aiškos jo nuostatos dėl paminklo statybos ilgamečio vilkinimo neišgirdome. Apie paminklą iš jo negirdime ir dabar.

2007 vasario 2 d. Vilniaus miesto rotušėje buvo iškilmingai organizuotas kūrybinių dirbtuvių seminaras, kuriame architektūros, istorijos ekspertai pristatė Europos aikščių ir viešųjų erdvių formavimo patirtį bei naujoves. Architektai, skulptoriai ir istorikai buvo pakviesti brėžiniuose išreikšti Lukiškių aikštės ir paminklo viziją. Po mėnesio Vilniaus savivaldybės fojė buvo demonstruojami autorių darbai. Ir vėl buvo visi sukviesti į rotušę, kur kūrybinių dirbtuvių dalyviams buvo įteikti padėkos raštai. Tikėtasi, kad reikalai pajudės, tačiau vėl teko nusivilti, vėl

laužti sąstingio ledus.

LLKS 2007 m. kovo 31 d. Vilniaus karininkų ramovės naujojoje salėje organizavo konferenciją **"Lukiškių aikštės 'Laisvės' simbolis tūkstantmečio Lietuvai"**. Dalyvaavo dėl darbų vilkinimo su nerimę įžymūs skulptoriai, architektai, istorikai. 132 konferencijos dalyviai kreipėsi į prezidentą, Seimo pirmininką, premjerą, Vilniaus merą, Lietuvos visuomenę ir kitų šalių bendruomenes dėl Lukiškių aikštės išplanavimo ir "Laisvės" paminklo sukūrimo, kviečiant, kad iki 2009 metų – Lietuvos tūkstantmečio paminėjimo – paminklas būtų pastatytas, kad jis taptų sostinės pagrindiniu, visų dėmesį patraukiančiu akcentu. Konferencija akcentavo, kad reprezentuojančiai valstybę Lukiškių aikštei turi priklausyti buvę KGB, iškėlus iš jų teismus, rūmai, kuriuose buvo tardomi, kankinami, žudomi tūkstančiai Lietuvos didvyrių. Juose turi būti įkurtas muziejus su informaciniu centru.

Vėl baigiasi metai. Vilniaus savivaldybės kompetentingi tarnautojai, tik pasikeitus Vilniaus valdžiai, žadėjo skubos tvarka tvirtinti Lukiškių aikštės tvarkymo konkurso sąlygas. **Bet ir vėl viskas stringa.** Naujasis miesto meras Juozas Imbrasas nuogaustauja, kad vien savivaldybės biudžeto lėšų paminklo statybai neužteks, nes tam reikės apie 50 milijonų litų. Turi padėti vyriausybė. Kaip toj pasakoj – viskas iš pradžios: kas duos lėšas aikštės rekonstrukcijai ir paminklo statybai?

Nevalingai kyla klausimai, kodėl A.Brazauskui sumanius,

tarsi mostelėjus stebuklinga lazdele, valdovų rūmai – po stogu? Atsakymas paprastas: seka savo "tėvelio" Sniečkaus pėdomis, mat tas atstatė Trakų pilį. **O laisvės kovų atminimo įamžinimui valdantiejiems labiausiai trūksta ne pinigų, o noro matyti paminklą tiems, kurie kovojo ir guldė galvas už laisvę.**

Visai nesuprantamas Lukiškių reikalo vilkinimą pakenčiančio Seimo elgesys. Seimo 1999 m. vasario 11 d. nutarime Nr. VIII-1070 "Dėl valstybės sostinėje esamos Lukiškių aikštės funkcijų" labai konkrečiai viskas apibrėžta, tačiau **jau 8 metai nutarimas nevykdomas.** O kai kas šiuo nutarimu net piktinasi, nes jei jo nebūtų, aikštę jau seniai buvo galima užstatyti tokiais "svarbiais" pastatais, kaip pelningi restoranai ar pramoginiai statiniai.

Tačiau atšaukti šio svarbaus nutarimo jau nebeįmanoma. Anksčiau ar vėliau paminklas "Laisvės" simbolis mūsų karžygiams bus pastatytas; to reikalauja žuvusiųjų už Tėvynės laisvę atminimas, likę gyvi kovotojai, tremtiniai, laisvi Lietuvos piliečiai.

Tirpsta sovietiniai ledai mulkinamų žmonių protuose, bunda iki šiol balaganiniais renginiais penimas jaunimas. Jie jau suvokia laisvės kainą, jie nori matyti sostinėje didingu paminklu įamžintą "Laisvę", už ją kovojusiųjų ir žuvusiųjų atminimą.

Jonas Burokas, LLKS valdybos pirmininkas, Vilniaus miesto istorinės raidos įprasminimo komisijos narys,

Vilnius,
2007-11-14

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

LIETUVOS KARIUOMENĖS 89-TOSIOMS METINĖMS

Prieš keletą dienų 80-tūkstantis šauktinas baigė karinę tarnybą Lietuvos kariuomenėje. Nuo 1991 metų, kai pradėjo formuotis atstatytos nepriklausomos Lietuvos kariuomenė, tai gražus skaičius Lietuvos jaunimo. Šiandien jie beveik visi sutinka su mintimi, kad kariuomenėje praleisti metai buvo jiems visapusiškai naudingi.

Trumpai pažvelgus į Lietuvos kariuomenės istoriją, kuri prasideda su Lietuvos valstybės formavimusi dar XIII amžiuje, pastebėsime, kad lietuviai pirmiausia pasirodė kaip karių tauta. Tuometinės gyvenimo sąlygos diktavo savigybos reikmę. Remiantis ja buvo pasiekta dauguma žymiausių to amžiaus lietuvių ginklo pergalių Saulės, Durbės, Karusės kautynėse. Jos parodė, kad medžiotojo patirtis nesunkiai galėjo virsti kario įgūdžiais.

Gyvenimo sąlygoms keičiantis, kariuomenė taip pat turėjo prisitaikyti prie naujų reikalavimų. Iki pat Lietuvos valstybės žlugimo kariuomenės uždavinys buvo savigyna. Tačiau reikalui esant prieš buvo ieškoma ir už krašto ribų. Žalgirio mūšis tai geriausias tokios taktikos pavyzdys, kai pagaliau galutinai buvo paklupdytas amžinas Lietuvos priešas – kryžiuočių ordinas.

1795 metais žlugus Lietuvos-Lenkijos valstybei, emigracijoje atsидūrę patriotai pradėjo ieškoti užsienio paramos prarastai nepriklausomybei atkurti. Buvo mėginta patraukti savo pusėn Švediją, Turkiją ir Prūsiją. Deja, nesėkmingai. Tada jų akys nukrypo į revoliucinę Prancūziją. 1796 metais kunigaikštis M. Oginskis, emigracijos atstovas Turkijoje, iš Konstantinopolio kreipėsi į Napoleoną laišku, kuris adresatą pasiekė Italijoje.

“Kaimynų sutriuškinta valstybė gali keltis tik su ginklu rankose”, - pareiškė Napoleonas, perskaitęs M. Oginskio laišką. 1812 metais, žygio per Lietuvą į Maskvą metu, Napoleonas sudarė atskirą Lietuvos Vyriausybę, kurios pagrindinis uždavinys buvo organizuoti ginkluotąsias pajėgas ir tiekimą. Tos Vyriausybės potvarkiu buvo kuriamas Lietuvos kariuomenės pagrindas – penki pėstininkų ir keturi kavalerijos pulkai. Vėliau buvo suformuoti dar šeši pėstininkų pulkai. Iš viso prancūzų kariuomenės lietuviškuosiuose pulkuose tarnavo apie 20,000 lietuvių karių. Deja, Napoleonui pralaimėjus karą, žuvo ir Lietuvos kariuomenės idėja – Lietuva vėl atsидūrė okupanto prie-

spaudoje.

Pasak Napoleono pareiškimo, kad tik ginklu galima atstatyti prarastą valstybę, carinės Rusijos okupacijos metais Lietuvoje įvyko du didesni sukilimai. Nesant sąlygoms turėti savo kariuomenę buvo pasikliauta savanoriais – buvo formuojami sukilėlių daliniai.

Štai 1831 metų sukilime tokie daliniai puldinėjo rusų karines įgulas. Sukilėliams į pagalbą atvyko Lenkijos kariuomenės daliniai; kartu su jais atvyko keli šimtai lietuvių karininkų ir puskarininkų, tarnavusių Lenkijos kariuomenėje. Buvo sukurti reguliarieji lietuvių sukilėlių pulkai. Abiejų tautų daliniai, vadovaudamiesi šūkiu “**Už mūsų ir jūsų laisvę**”, petys į petį kovėsi prieš bendrą okupantą.

1863 metų ginkluotame sukilime Gardino vaivadijos sukilėliams vadovavo Kostas Kalinauskas, Vilniaus – buvęs Rusijos generalinio štabo kapitonas Zigmantas Sierakauskas. Sukilimas buvo apėmęs didesnę dalį okupuotos Lietuvos. Vienas iš pirmųjų Vilniaus gubernijoje suorganizavęs apie 1000 sukilėlių būrį buvo Liudvikas Narbutas (žinomo istoriko Teodoro Narbutos sūnus).

Ir tik 1918 metais, paskelbus atkuriamą šalies nepriklausomybę ir Vokietijai galutinai pralaimėjus Pirmąjį pasaulinį karą, atsirado realios prielaidos nepriklausomybės realizavimui.

Lapkričio 23 d. išleistas Apsaugos ministerijos įsakymas Nr. 1, kuriuo nurodoma įkurti Apsaugos tarybą, plk. Jurgis Kubilius skiriamas Apsaugos ministerijos štabo viršininku, o plk. Jonas Galvydis-Bykauskas – pirmojo pulko, formuojamo Alytuje, vadu. **Lapkričio 23 d. tapo oficiali naujosios Lietuvos Respublikos kariuomenės gimimo diena.** Tuo metu kariuomenėje buvo apie 100 karininkų ir karo valdininkų ir apie 50 savanorių kareivių.

Per 22 nepriklausomo gyvenimo metus Lietuvos kariuomenė suvaidino didelį vaidmenį vidaus gyvenime. Ji išaugino patriotiškai nusiteikusį jaunimą, kuris antrojo pasaulinio karo verpetuose Lietuvai netekus savo nepriklausomybės, drąsiai stojo ginti gimtąjį kraštą – ypač antrosios sovietinės okupacijos metu daugiau nei 7 metus užsitęsusiame partizaniniame kare.

Šiandien mes su gilia padėka ir didžia pagarba minime visus tuos Lietuvos sūnus ir dukras kurie savo krauju ir gyvybėmis gynė lietuvių teisę į laisvą ir nepriklausomą gyve-

Momentas iš Lietuvių operos choro pokylio, kuriame meninę dalį atliko sol. Nida Grigalavičiūtė ir choras. *Donato Soko nuotr.*

nimą.

Šiandien mes džiaugiamės ir didžiuojamės savo kariuomene, nes ji yra:

Brandi – turinti galias tradicijas ir patirtį kas yra sude-damoji dabartinės veiklos dalis;

Dinamiška – pradėjusi nuo saujelės savanorių, šiandien ji dalyvauja sudėtingose NATO operacijose;

Išsilavinusi – du šimtai žmonių mokosi prestižinėse užsienio karo mokyklose ir universitetuose;

Moderni – kariai ruošiami ne tik ginti valstybės sienas, bet ir užtikrinti tarptautinį saugumą kovojant su grėsmėmis kylančiomis už valstybės ribų;

Profesionali – daug dėmesio kreipiama koviniam rengimui, ugdomi karių gebėjimai darniai ir efektyviai veikti sunkiose situacijose;

Lanksti – kariuomenė kuriama naujiems iššūkiams prisitaikant prie aplinkos;

Aktyvi ir iniciatyvi – kariai vyksta į misijas užsienio valstybėse, siekia įgyti naujos patirties, panaudoti savo profesionalumą pasaulio saugumui sukurti;

Partneriška – Lietuvos kariai sugeba rasti dialogą, veikti išvien su kitų valstybių karinėmis pajėgomis, derinti skirtingų dalinių pajėgas;

Pripažinta – Lietuvai, įstojus į NATO, vos po metų buvo pasiūlyta vadovauti (pasiūlymas buvo priimtas) Goro provincijos atkūrimui NATO vadovaujamoje tarptautinių saugumo paramos pajėgų operacijoje Afganistane;

Patikima – pasikeitę požiūris į kariuomenę. Ji tapo savą, palaikoma, mėgstama;

Racionali – kariuomenė

turi aiškius tikslus ir veikia nuosekliai, metodiškai, kad juos pasiektų;

Atvira – atvirumas ir višumas – tai principai, kuriais kariuomenė stengiasi vadovautis;

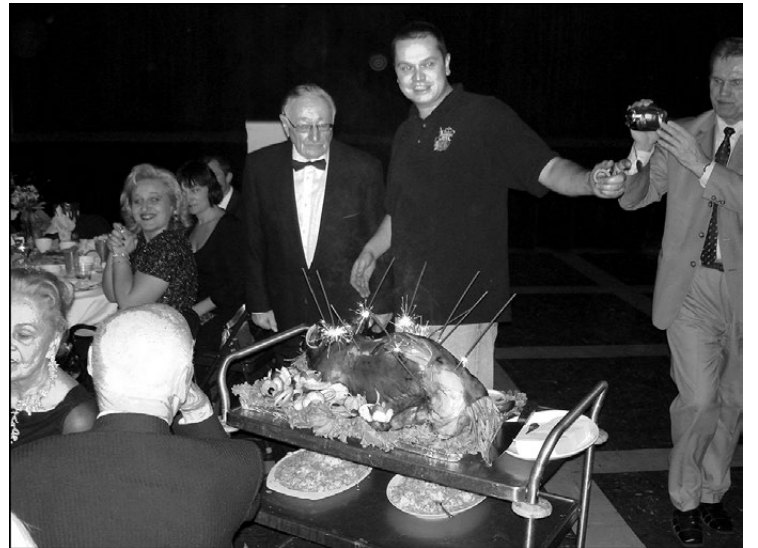
Atsakinga – kariuomenė yra visada šalia jai rūpi žmonės ir jų rūpesčiai;

Rūpestinga – kariuomenėje svarbiausia – žmogus;

Puoselėjanti kultūrą – karių gyvenimas tai ne vien tik pratybos, treniruotės ir misijos. Kariuomenė rūpinasi kultūros paveldo atkūrimu ir išsaugojimu, knygų leidyba, švietimu, karybos istorija. (*Ištrauka iš informacinio leidinio “Kodėl mes didžiuojamės savo kariuomene”*)

Šia ypatinga proga linkiu Lietuvos kariuomenei ir toliau augti ir tobulėti, stovėti savo krašto sargyboje; kad mūsų pasididžiavimas ja niekuomet nesumažėtų, o Tėvynė Lietuva – būtų amžiais laisva.

Vytautas Čekanauskas, LR Garbės generalinis konsulas Los Angeles, CA.

Kunigaikščių restorano savininkas Andrius Bučas nustebino Lietuvių operos pokylio svečius, kai į salę įvežė iškeptą paršiuką ir sustojo prie Operos pirmininko Vytauto Radžiaus stalo. Dovanos paragauti rinkosi daugelis pokylio svečių. *Donato Soko nuotr.*

CLEVELAND, OH

PADEKA SAULIUI ŠIMOLIŪNUI

Ir vėl turime garbės dėkoti Jums už Jūsų dosnumą, paskiriant *Dirvos* loterijoje laimėtą sumą laikraščio išlaidoms sumažinti.

Jau kelinti metai *Dirva* praveda rudeninį vajų – loteriją, kuri kiekvieną kartą padeda laikraščiui. Gražiai pasisėkė ir šių 2007-tų metų loterija. *Dirvos* skaitytojai ir rėmėjai atsiliepė į mūsų kreipimąsi, ir suprasdami sunkią *Dirvos* finansinę padėtį, buvo dosnūs. Širdingai dėkojame kiekvienam iš Jūsų už bilietėlių išplatšinimą. Ypatingas ačiū tiems, kurie pridėjote auką.

Dirvos leidėjus džiugina ne vien pasisėkęs vajas, bet labiau tas supratimas, kad devynias dešimtis metų atšventusi *Dirva* dar vis yra svarbi, mėgiama ir remtina.

AČIŪ

JANINAI CUKURAS

Dėkojame Jums už Jūsų dosnumą, paskiriant Jūsų *Dirvos* loterijoje laimėtą sumą mūsų laikraščio leidimui.

Dirvos leidėjų padėka ir pagarba Jums ne vien už auką, bet kartu ir už didžiai kilnų poelgį, rodantį Jūsų *Dirvos* padėties gilų supratimą.

CHICAGO, IL

Lietuvių operos choras Čikagoje lapkričio 17 d. surengė tradicinį pokylį, kad sumažintų būsimosios operos spektaklio išlaidas ateinantį pavasarį. Meninėje programos dalyje pats choras dainavo ištraukas iš G. Verdi "Ernani" operos, Smetanos "Parduotosios nuotakos", Strausso "Vienos kraujas" ir lietuvių liaudies dainas. Solistės – Nida Grigalavičiūtė ir Vilma Skučienė, akomponuojant muz. Ričardui Sokui atliko operų ir operečių arijas. Chorui dirigavo chormeisterė Jūratė Grabliauskienė ir akompanavo muz. Manigirdas Motekaitis. Jaunimo centro salėje dalyvavo 250 choro svečių. Šokiams grojo "Kaukas".

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas socialdemokratas Justinas Karosas nepitaria bandymams tikrinti diplomatus dėl esą galimų ryšių su KGB ir laiko tai nekorektiška veikla. “Apskritai mano požiūris į tokius detektyvinius momentus yra skeptiškas. Paskelbti sąrašą, paskelbti pavardes mūsų diplomatų, nesvarbu, kad patikrinimui, bet tas pasitikrinimo faktas yra jau, mano požiūriu, nekorektiškas. Aš to dalyko nepalaikiau ir nepalaikysiu niekuomet. Jeigu yra konkreti medžiaga apie konkretų žmogų, prašau, skelbkime pavardę, reikalaukime išsiaiškinimo, bet surašyti visus diplomatus į vieną sąrašą ir reikalauti jų testavimo patikimumo prasme - tai pasaulyje negirdėta praktika”, - pirmadienį spaudos konferencijoje sakė J. Karosas. Pasak komiteto vadovo, diplomatai buvo išsiųsti valstybės institucijų nustatyta tvarka, todėl, jo nuomone, “tai yra nepasitikėjimas ne tik jais, bet ir visomis valstybės institucijomis”. Pasak jo, Seimo Užsienio reikalų komitetas šiuo metu neturi atsakymo iš Lietuvos ypatingojo archyvo.

Seimo Užsienio reikalų komiteto nariai Audronius Ažubalis, Dailis Alfonsas Barakauskas ir Henrikas Žukauskas kreipėsi į Lietuvos ypatingąjį archyvą, prašydami pateikti archyvo turimų dokumentų kopijas apie Lietuvos diplomatinėje tarnyboje dirbančių (esamų ir buvusių) diplomatinių atstovų, tarp jų ir generalinių konsulų, kokių nors kontaktus su buvusios SSRS slaptosiomis tarnybomis. Kartu jie pateikė tokių asmenų sąrašą, kuriame yra 73 diplomatų pavardės. Galimais diplomatų ryšiais su KGB buvo susidomėta, kai buvęs VSD pareigūnas bei Liustracijos komisijos vadovas Vytautas Damulis išsakė mintį, esą dalis dabartinių Lietuvos ambasadorių Europos Sąjungos ir NATO šalyse “liustraciją perėjo” tuomečių VSD vadovų kabinetuose. VSD vadovas Povilas Malakauskas susitikimuose su politikais ne kartą yra sakęs, kad VSD liustracijos procesu neužsiima ir nepriima jokių sprendimų dėl bendradarbiavimo ar nebendradarbiavimo, nes tai ne VSD kompetencija.

Į Lietuvos Generalinę prokuratūrą iškviestas Darbo partijos pirmininkas Viktoras Uspaskichas nesutiko būti apklausiamas ir atsisakė duoti parodymus. Įtariamuoju Darbo partijos finansinės buhalterijos byloje paskelbtas politikas prokuratūroje aiškinosi savo teises - kaip galėtų gauti leidimą laikinai išvykti iš Kėdainių, pranešė *LNK žinios*. Prie Generalinės prokuratūros V. Uspaskichas pasirodė dešimtą ryto. Pas prokurorus Darbo partijos vedlys atvyko su abiem jį ginančiais advokatais. Su tokia palyda prokuratūroje įtariamasis užtruko vos pusvalandį. “Turėjo vykti apklausa, bet jis pasinaudodamas įtariamojo teise, parodymų nedavė”, - sako prokuroras Saulius Verseckas. Sykį V. Uspaskichą prokurorai jau apklausė areštinėje, tik jam grįžus iš Maskvos. Tačiau gavus revizorių išvadą apie partijos finansus, pareigūnams kilo papildomų klausimų. Pats V. Uspaskichas tikina neturįs ką prokurorams pridurti.

Lietuva galimybę pratesti Ignalinos atominės elektrinės (IAE) darbą tikisi išsiaiškinti pasamdydama nepriklausomus ekspertus atlikti pasekmių ir grėsmių po IAE darbo nutraukimo studiją, kuri turėtų įvertinti Lietuvos ekonominį saugumą nuo 2010 metų. Studiją užsakyti turėtų Užsienio reikalų ir Ūkio ministerijos kartu su AB “Lietuvos energija” bei Baltijos šalių perdavimo sistemos operatorių asociacija. Parengus studiją planuojama kreiptis į Europos Komisiją ir prašyti pratesti IAE darbą, nes po jos uždarymo Lietuva bus priklausoma nuo Rusijos energetikos, dėl to ji gali esą pradėti diktuoti nepagrįstai didelės kainas. Be to, Lietuvai gali trūkti elektros, dujų, bus sunku užtikrinti tiekimo patikimumą. Taip pat sumažės šalies ekonomikos konkurencingumas. Numatyti studijos tikslus ir paskelbti konkursą jos atlikimui tikimasi iki 2008 m. sausio.

IAE darbą norima pratesti iki tol, kol Lietuva įsijungs į Europos energetikos ir dujų rinkas ir pastatys naują atominę jėgainę. Lapkričio pradžioje Vyriausybės Strateginio planavimo komitete taip pat pritarta šios studijos rengimui, Seimas yra priėmęs rezoliuciją dėl IAE darbo pratešimo.

Anksčiau skeptiškai vertinęs idėjas derėtis dėl jėgainės veiklos pratešimo, spalį prezidentas Valdas Adamkus sakė, kad Lietuva turėtų derėtis su Europos Sąjunga dėl galimybės pratesti IAE darbą. Tai esą padėtų užtikrinti pakankamą elektros energijos tiekimą kelerius metus, kol bus statoma naujoji atominė elektrinė.

Spalį eurokomisaras Andris Piebalgas paragino lietuvius nešvaistyti laiko tuščioms kalboms apie IAE antrojo bloko darbo pratešimą. Gegužę Seimas atmetė parlamentaro Juliaus Veselkos kartu su grupe kolegų teiktą ir Ekonomikos komiteto vienbalsiai palaimintą IAE antrojo bloko darbo pratešimo įstatymo projektą. Tuo tarpu šios Seimo sesijos darbų programoje yra Seimo Tėvynės sąjungos frakcijos iniciatyva įrašyta eilutė, numatanti ir klausimo svarstymą dėl IAE antrojo bloko veiklos pratešimo.

Lietuvos prezidentas V. Adamkus lapkričio 11 d. lankėsi Lenkijoje ir Katynės žudynių aukoms paminėjimo metu užsiminė, kad džiaugtųsi, jei sutartis dėl elektros tilto tarp Lietuvos ir Lenkijos būtų pasirašyta iki Kalėdų.

Reuters

LIETUVA PERKA GINKLŲ UŽ DAUGIAU NEI 50 MLN. LITŲ

Vilnius, lapkričio 23 d. (ELTA). Tęsdama Lietuvos kariuomenės perginklavimą, Krašto apsaugos ministerija iš Vokietijos bendrovės perka automatinių šautuvų ir kitos ginkluotės už daugiau nei 50 mln. litų. Opozicijos atstovai tvirtina, kad pinigų būtų galima skirti arba mūsų šalies misijoms užsienyje, arba kitoms reikmėms. Penktadienį vakare ministerija pranešė išvakarėse pasirašiusi sutartį su Vokietijos bendrove “Heckler & Koch GmbH” dėl automatinių šautuvų G-36 įsigijimo. “Įsigydami šiuos automatinius šautuvus, mes tęsiame Lietuvos kariuo-

menės perginklavimą, pereinant nuo senos rusiškos ginkluotės prie modernių NATO standartus atitinkančių ginklų”, – pranešime cituojamas Krašto apsaugos ministerijos sekretorius Arturas Plokšto.

Sandorio suma yra 44,5 mln. litų (be PVM, kuris sudaro daugiau nei 8 mln. litų). Už šią sumą bus perkama dviejų modifikacijų automatinių šautuvų G-36, povamzdinių granatsvaizdžių, atsarginių dalių komplektų, remonto ir priežiūros įrankių rinkinių, bus praveisti mokymai vartotojams ir instruktoriams.

Opozicinės Liberalų sąjū-

džio frakcijos seniūno pavaduotojas Eligijus Masiulis, išgirdęs apie šį pirkinį, paklausė: “Ginklai perkami nepaisant to, kad neseniai įsigijome “Stinger”. Anot parlamentaro, Vyriausybė turėtų kuo greičiau apsispręsti dėl profesionalios kariuomenės ir visą ginkluotę artimiausiais metais orientuoti į tokios kariuomenės kūrimą.

Tėvynės sąjungos vadovas Andrius Kubilius, ketvirtadienį Seime svarstant kitų metų biudžeto projektą, pažėrė priekaištų dėl per mažai misijoms Afganistano Goro provincijoje skiriamų lėšų.

EUROPOS SĄJUNGA SUSILAIKĖ NUO BALSAVIMO

Europos Sąjungos valstybės, įskaitant Lietuvą, susilaukė balsuojant dėl JTO rezoliucijos, kuria smerkiamos visos rasizmo, ksenofobijos ir nacizmo šlovinimo apraiškos. Ši Rusijos inicijuotą dokumentą palaikė 122 valstybės, JAV balsavo “prieš”, o 52 šalys susilaukė. Rezoliucijos bendraautorės yra Baltarusija, Tadžikistanas, Turkmėnistanas, Uzbekistanas, Kazachstanas, Kirgizija, Kuba, Bolivija, Venesuela, Pietų Afrikos Respublika, Angola, Beninas, Nigerija, Zimbabvė, Žaliojo Kyšulio salos, Namibija, Etiopija ir Sudanas.

Tarp susilaikiusių šalių buvo Ukraina, Moldavija, Gruzija, Serbija, Bosnija ir Hercegovina. Į nacizmą garbinančių šalių sąrašą Rusija įtraukė ir Latviją bei

LIETUVOS IR KORĖJOS BENDRADARBIAVIMAS

Vilnius, lapkričio 19 d. (ELTA). Seimo pirmininkas Viktoras Muntianas, susitikęs su paskirtu naujuoju Korėjos ambasadoriumi Myungsoo Lee, pasidžiaugė intensyviais parlamentiniais šalių santykiais - abiejuose parlamentuose veikia tarpparlamentinių ryšių grupės.

Estiją. Rezoliucijoje išreiškiamas “gilus susirūpinimas nacių judėjimo šlovinimu, įskaitant nacistinių organizacijų rengiamus paminklų statymus ir viešų demonstracijų rengimą”, rasizmo ir neonacizmo apraiškų dažnėjimą daugelyje šalių, taip pat didėjančiu skustagalvių, kurių taikiniu tampa kitų rasių, tautybių ir religijų žmonės, aktyvumu.

LRT

Pokalbio metu išreikšta viltis, kad tokiu pat aktyviu taps ir vyriausybinis bendradarbiavimas. “Norėtume, kad ekonominiai santykiai būtų plėtojami aktyviau”, - pastebėjo svečias.

Lietuvos ir Korėjos draugiški ryšiai plėtojami jau daugiau kaip 15 metų nuo pat diplomatinių santykių užmezgimo 1991 m., tačiau ekonominis bendradarbiavimas nėra intensyvus.

Seimo pirmininkas pakvietė plėtoti Korėjos verslo investicijas Lietuvoje. Pasak V. Muntiano, bendradarbiavimo pajėgumai tikrai nėra išnaudojamas, turint omenyje šios šalies ekonomikos išsivystymo lygį.

Seimo pirmininkas sveikino iniciatyvas siekiant taikos ir pastovumo Korėjos pusiasalyje, taikaus Šiaurės Korėjos branduolinių ambicijų klausimo sprendimo ir pusiasalio pavertimo nebranduoline zona.

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima trečiadieniais

10:00-11:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

**PRIEŠ ŠEŠIASDEŠIMT METŲ
PASAULINIS SKAUTŲ SĄSKRYDIS
MOISSON, PRANCŪZIJA
1947
(JAMBOREE MONDIAL DE LA PAIX)**

Vytautas Matulionis

I dalis

Tūkstantis devyni šimtai keturiasdešimt septintieji metai buvo reikšmingi lietuviškai skautijai po karo atgijusiai Vokietijoje, pabėgėlių stovyklose. Tais metais lietuvių skautai buvo pakviesti į pirmąją po Antrojo pasaulinio karo skautų Jamboree, Moisson, Prancūzijoje, 70 km. nuo Paryžiaus, rugpjūčio mėn. 13-22 d. Susidomėjimas šiuo netikėtu kvietimu buvo didelis, nes, Rusijai okupavus Lietuvą, lietuvių skautų vardas staiga dingo iš pasaulio skautų gretų. Tai buvo savotiškas, kiek „miglotas“ pripažinimas lietuvių skautų, kaip tarptautinės skautų organizacijos nariu, teisės dalyvauti šiame istoriniame saskrydyje, atitinkamai pavadintame Taikos Jamboree – JAMBOREE DE LA PAIX.

Tam tikslui buvo sudaryta Lietuvą atstovausianti draugovė. Išrinktiesiems (jų buvo penkiasdešimt) jaunuoliams būti šios draugovės dalimi buvo ir garbė ir pasididžiavimas ir didelė atsakomybė. Iš Bavarijos Memmingeno pabėgėlių stovyklos buvo parinkti du lietuvių gimnazijos mokiniai, klasės draugai: Algirdas (Algis) Eidukevičius (jau seniai miręs) ir šio rašinio autorius. Sekančios mintys yra po šešiasdešimt metų iš prablėsusios atminties nelengvai išraustu prisiminimų sanakaupa, pasitelkiant į pagalbą ir Jamboree dienomis pieštuku rašyto, vos išskaitomo, dienoraščio užuominas.

Vykdami į Jamboree, ant išeiginės uniformos kairės rankovės dėvėjom ištrižai trispalvę aptrauktą skydą, virš kurio, raudoname kaspine, baltomis raidėmis buvo išsiuvinėta "Lithuanian Boy Scout". Šis

Gintautas Kėvišas vėl išrinktas ir Kultūros ministerijos patvirtintas Lietuvos valstybinės operos ir baleto teatro direktoriumi 5 metams.

Metropolitan opera iš New York vėl pradės operos spektaklių transliacijas per radijo stotis Amerikoje ir Kanoje kiekvieną šeštadienį 12:30 val. po pietų. Pirmoji opera Gluck "Ifigenija ir Tauride" bus girdima gruodžio 8 d. Gaunod "Romeo ir Julija" gruodžio 15 d., Prokofiev "War and Peace" gruodžio 22 d. ir Humperdick "Hansel and Gretel" gruodžio 29 d.

ženklas, prisilaikant vadovybės nurodymų, buvo pagamintas pačių mamų. Mantą susikimšom į kuprines. Į savąją aš įspraudžiau ir porą knygų: Lietuvos albumą lietuvių, anglų ir vokiečių kalbomis, “Lithuania, My Dear Country” ir iš Lietuvos išsivežta P. Galaunės “L’Art Lithuanien”, prancūzų kalba. Deja, jomis pasinaudoti nebuvo progos. “Lemtingai” diena atėjus, užsimetėm kuprines ant pečių ir iškuliavom iš Memminger Berg (Menningen lietuvių stovyklos padalinio) į Menningeno traukinių stotį. Nusipirkę bilietus į Offenbach am Main, netoli Hanaui, nes ten vyko paruošiamoji dviejų savaitių stovykla prieš išvykstant į Prancūziją, pradėjome kelionę. Tai buvo pirmas savarankiškas dviejų jaunuolių žygis, gal kiek ir bauginantis, bet kartu ir masinantis, nes atsispirti tokiai gundančiai progai nepajėgėme.

1947 m. Jamboree ženklas

Tie, kurie dar prisimena pokario Vokietijos keliones traukiniais, žino, kad jos nebuvo patogios. Kaip ir visi karo sugriautos Vokietijos traukiniai, mūsiškis buvo perpildytas. Vietos atsėsti nebuvo, o kuprinių diržai negailestingai rėžėsi į pečius. Reikėjo kentėti stovint. Žmonių prikimštas vagonas dvelkė rūkytom dešrom, „prinokusiu“ Limburger sūriu, vasaros karščio išsunktu prakaitu ir kitais labai žmogiškais kvapais. Mūsų laimei, pagaliau pasitaikė vieta atsėsti; buvo gera proga atsigauti ir kojoms ir nugarai. Užkandę iš namų pasiimto maisto, naktį praleidom barškančiame, siūbuojančiame traukinyje, besnūduriuodami, nenorėdami iš akių išleisti kuprinių.

Įsaušo rytas, kelionės galas artėjo. Pasiteiravus apie Offenbach am Main, mums buvo nurodyta maža stotelė kurioje turėjome išlipti. Palikę traukinį, atsidūrėme ant siauro pamiš-

Paryžius, Lietuviai skautai ant Sienos tilto, 1947.8.13. Redakcijos pastaba: Dešinėje pusėje sėdi Vytautas Matulionis šio straipsnio autorius.

kės tako. Užsiritinę kuprines ant nugaros, pasileidom ieškoti paruošiamosios stovyklos. Ją surasti buvo nelengva. Saulė svilino, žygiuoti teko ilgai. Sutikti žmonės, į uniformuotus vyrus žiūrėjo nepatikliai ir tiksliai stovyklavietės nurodyti negalėjo. Tačiau viskas baigėsi laimingai, nes netrukus, viliojančioj miško palunksnėj, išvydom kelias palapines. Tai ir buvo mūsų stovyklavietė. Linksmi ir broliškai nuoširdžiai sutikti, nusimetėm įgriususias kuprines (jų diržų įspaudai dar ilgai neišdilo) ir, numalšinę troškulį ir atskvėpę, po registracijos, tapom pilnateisiais stovyklos nariais.

Paruošiamoji stovykla buvo smėlėtame miške. Joje mes buvom mokomi šiek tiek prancūzų kalbos, dainų, Prancūzijos himno “*La Marseillaise*” (*Allons, enfants de la patrie...*), Jamboree dainos (*Susirinkę iš visų pasaulio kampų, vieningi ir tvirti draugystėje, dainuokime, šokime, sudarykime džiaugsmo ir tikros brolystės ratą...*), gilinom skaitybės įgūdžius ir t.t. Viena skiltis mokėsi šokti “Oželį”, skirta Jamboree tarptautiniam laužui, o vienas brolis (Romualdas Vildžius iš Stuttgart?) rengėsi deklamuoti eilėraščius net dešimčia kalbų, bet neatmenu ar tokia proga jam pasitaikė. Sekmadienį dainuodami žygiavom į Hanau lietuvių stovyklos bažnyčią buvusiose senų kareivinių arklidėse. Skanaus ir sotaus maisto buvo pakankamai. Tuo rūpinosi Hanau skautai vyčiai. Praustis ir maudytis eidavom į netoliese esančią kūdą, kurios vanduo karštomis dienomis tiek įkaidavo, kad jauteisi besėdįs šiltoje vonioje. Belaukiant leidimo vykti į Prancūziją, užsiėmimais pripildytos dienos bėgo greit, bet leidimo vis nebuvo... Jau buvom pradėję nerimauti ir abejoti ar ji iš vis gausim, bet, dideliame mūsų džiaugsmo

mui, buvo pranešta, kad leidimas gautas ir išvykstam tuoj pat. Ši žinia kiek apniukusia nuotaika labai praskaidrino.

08.12. Antradienis. Vēlai vakare mašina atvežami iš Hana u Frankfurt an Main, o iš ten traukiniu (ekspresu Berlin-Paris) 11:20 v.v. išvykstame į Prancūzija, - į Paryžių. Vagonai patogūs, sėdynės minkštos. Tik gaila, kad jos nešvarios – apneštos dulkelėmis ir suodžiais. Mūsų išveiginės uniformos labai susitepa.

08.13 Trečiadienis. 4:25
v.r. be jokių sunkumų pervažiuojame Prancūzijos sieną. Labai stebino puikus Prancūzijos traukiniai su miegamaisiais ir ištaisingais vagonais – restoranais. 11:20 v.r. jau buvome Paryžiaus rytų stotyje (Gare D'Est), o iš ten požeminiu traukiniu (Metro – juo važiuojom pirmą kartą) traukėm tolyn į jamberistų susirinkimo vietą. Važiuojom visą valandą (net po Senos upę!). Išlipę buvome nuvesti į didžiulę salę, pilną skautų iš viso pasaulio.

Po pietų išvykom trumpam apžiūrėti Paryžiaus. Vadovas buvo prancūzas skautas. Jis gerai kalbėjo rusiškai ir aš galėjau su juo šiaip taip susišnekėti. Vaikščiojom Senos upės tiltais, besigėrėdami puikiais miesto vaizdais. Nuėjom prie didžiulių rūmų (*Palais de Chaillot*) ant upės kranto, talpinančiu keletą muziejų, bet, dėl laiko stokos, jų apžiūrėti negalėjom. Atsigręžus nuo jų, prieš akis iškilo Eifelio bokštas (*La Tour Eiffel*). Paskubomis jį apžvelgę (apie tai vėliau), bėgte nubėgome į traukinį, kad suspėtume “namo” vakarienei. Traukiniui bevingiuojant virš namų, besigėrint apacioje besidriekiančiomis judriomis gatvelėmis, staiga pasijutom riedantys požemiu, įvairiaspalvėms šviesoms, lyg žaibams, blykčiojant. Toks “nardymas” mums buvo didelė naujiena. Iš po žemės išnirom visai netoli

susirinkimo vietas. Ten gavom pirmą prancūzišką vakarienę, kuri susidėjo iš gabalėlio sūrio, pomidoru su šiltu riebiu užpilu, kotleto su padažu, duonos ir žirnių košės. Pasisotinę, nuėjom gulti į salę, kurioje miegojo apie tūkstantis skautų.

08.14. Ketvirtadienis. Gerai ir minkštai išsimiegoję, anksti ryte išvykom į mūsų kelionės tikrąjį tikslą – Jamboree. Vykom požeminiiais ir patogiais dviejų aukštų traukiniais, 70 km. nuo Paryžiaus, į Moisson mišką. Dar neprivažiavus Jamboree, traukinys sustojo. Išlipę persėdom į kelioninius autobusus ir, pagaliau, atsiradom pačioje Jamboree. Apie mūsų atvykimą tuoj pat buvo pranešta garsiakalbiais. Jautėmės lyg kažkokios garsenybės.

Prancūzo vadovo vedami, ėjom ilga, plačia gatve į mums skirtą stovyklavietę. Abejose gatvės pusėse plevėsavo spalvingos Jamboree dalyvaujančių tautų vėliavos (beje, lenkai skautai stovyklavo atskirai, 15 km. nuo Moisson). Gatvėje sukosi dulkių debesys, vaikštinėjo daugybė skautų (tarp jų pirmą kartą matomi "sijonuoti" škotai), daug svečių, zujo automobiliai. Aplink visą Jamboree vėžlio žingsniu stukseno traukinukas į kurį galėjai kada nori įlipti ar išlipti, jam nesustojant. Tai buvo labai patogi šio sąskrydžio susisiekimo priemonė.

Mums skirta stovyklavietė buvo Jamboree dalyje kuri vadinosi Alžyras (*Algerie*), pačiame Jamboree pakrašty. Į šią dalį vedė vartai su keturiais į minaretus panašiais, bokštais apsodintais agavomis ir kaktusais. Beeidami susitikom sktn. Čepą ir kitus, kiek anksčiau už mus atvykusius, lietuvius skautus iš anglų ir prancūzų zonų. Jie, tikrai broliškai nusiteikę, tuoj griebė nešti mūsų mantą.

(Bus daugiau)

Išlydėjusios mūsų sesę
A.† A.
ALDONĖLĖ
BLIUMENTALIENĖ

į Amžinuosius namus, dalinamės liūdesiu su vyru EDVARDU, dukra JOLANTA, sūnum EDVARDU Jų šeimomis ir artimaisiais.
Vyr. skaučių Židinys

A.† A.
ALDONAI BLIUMENTALIS

iškeliavus Amžinybėn, vyrą EDVARDĄ, dukrą JOLANTĄ, sūnų EDVARDĄ su šeimomis, visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

*Liuda ir Vacys Petkai
Antanina ir Pranas Petraičiai*

**Patalpinkite DIRVOJE
švenčių sveikinimus**

Švenčių proga daugelis asmenų sveikina savo gimines, draugus, bendradarbius ir pažįstamus. Artėjančių Šv. Kalėdų bei Naujųjų metų proga prašome Jus patalpinti savo sveikinimus **DIRVOJE**. Tuo padėsite lietuviškai spaudai. Sveikinimų kainos yra prieinamos. Prašome sveikinimus siųsti kuo anksčiau, nes prieš šventes pašto pristatymas dažnai vėluoja.

DIRVA

Mūsų mielai

A.† A.
ALDONAI BLIUMENTALIENEI

netikėtai Viešpaties pašauktai į Amžinuosius namus, gilia užuojautą reiškiamo vyrui EDVARDUI, sūnui EDUKUI ir DORIS su šeima, dukrai JOLANTAI ir RONALDUI DAUTAMS, pusseserei GIDONEI ir KĘSTUČIUI STE-PONAVIČIAMS su šeima .

*Danutė Barienė
Jadzė Dautienė
Dalė ir Wayne Fletcher
Rita ir Luke Kilroy
Saulė ir Marius Narbutaičiai
Stasė ir Zenonas Obeleniai
Bronė Paulionienė
Elza Račkauskienė
Irena ir Edas Rydeliai
Roma ir Henrikas Tatarūnai*

Vizituojantis profesorius kun. dr. Kęstutis Trimakas (stovi trečias iš kairės) su Pastoracinės psichologijos magistrantais: sėdi Rita Karčinskaitė, Valda Velžienė, Kristina Ališauskienė, du klebonai – kun. Vitas Kaknevičius ir kun. Gintas Rumševičius. Stovi (iš kairės): kun. Petras O. Volskis, kun. Vilius Sikorskas, kun. prof. K. Trimakas, Linas Trakimas, Nerijus Pipiras ir Kauno klinikų kapelionas kun. Mindaugas Pukštys.

**KUN. DR. K. TRIMAKO DARBAI
LIETUVOJE**

Kun. dr. Kęstutis Trimakas, Cicero (IL) lietuvių katalikų dvasios vadas, grįžo iš kasmetinės kelionės į Lietuvą ir vėl pradėjo vykdyti savo pareigas Šv. Antano parapijoje. Jis jau 16-tą kartą buvo nuvykęs į tėvynę dėstyti aukštosiose mokyklose. Šiomet kun. K. Trimakas apsiribojo tik Kaunu, anksčiau profesoriaudavo ir kitur; pavyzdžiui, pernai Šiaulių universitete bei Vilniaus pedagoginiame universitete.

Sugrįžęs į namus kun. K.

Trimakas papasakojo, kad šiemet Vytauto Didžiojo universitete, šalia kursų bakalau-ro studentams, jis dėstė Pasto-racinės psichologijos kursą magistrantams. Šioje grupėje buvo dešimt asmenų, iš kurių penki – pastoracijoje veiklūs pasauliečiai (trys moterys ir du vyrai) ir penki kunigai: du kle-bonai, vienas Kauno klinikų kapelionas, vienas ką tik Ro-moje liturginės muzikos studij-as užbaigęs kunigas ir vienin-telės Lietuvoje katalikiškos ra-dijo nuolatinės laidos "Marijos radijas" vedėjas kun. Petras O. Volskis, neseniai viešėjęs ir Či-kagoje.

Kun. K. Trimakas apgai-lestavo, kad šiuo metu stojan-čiųjų į kunigų seminarijas skaičius yra sumažėjęs (jis te-bedėsto Religijos psichologiją Kauno kunigų seminarijoje). Tačiau, anot jo, dabar Lietu-voje jaučiamas tam tikras reli-ginis atgimimas, nes įvairiais renginiais – konferencijomis, piligriminėmis kelionėmis – jau uoliai ruošiamasi 2008 me-

tais minėti Marijos apsireiški-mo Šiluvoje 400 metų sukaktį. Tikima, kad į tą minėjimą su-plauks daug piligrimų ne vien tik iš Lietuvos. Tuo reikalu ku-nigų grupė iš Kauno arkivys-kupijos net buvo nuvykusi į Lenkiją pasimokyti, kaip rei-kia priimti piligrimus.

Kun. K. Trimakas yra ir spaudos žmogus - jis yra ne tik parašęs nemažai knygų, bet ir buvęs *Draugo* dienraščio kul-tūrinio priedo redaktoriumi. 2007 m. keturis mėnesius reda-gavęs, turėjo tą darbą nutraukti kaip tik dėl to, kad buvo neti-kėtai pakviestas dėstyti naujai atkurtoje pastoracinės teologijos programoje magistrantams.

Sugrįžęs į namus, spalio 21 d. laikė pamaldas dviejose bažnyčiose. Po šv. Mišių Šv. Antano parapijoje Cicero, jis turėjo skubėti į Marquette Parką, kur atnašavo pamaldas Švč. Mergelės Marijos gimimo parapijoje. Iškėlus kun. dr. Arvydą Žygą į Putnamą, CT, dabar ši didžiausia lietuvių parapija Čikagoje liko be lietuviškai kalbančio kunigo, nes klebonas nenori jo turėti.

Edvardas Šulaitis

STEAM PROFESSIONALS, INC.

Valome kilimus ir baldus

Šventinė
Nuolaida
10%

Naujausia technika White Magic 1200pro
www.whitemagic.com

**Paruošti specialistai
Kokybiškas valymas
Neapsivilsite mus iškviatę**

Galite pasinaudoti 10% nuolaida Pensininkam ar Veteranam

Skambinkite 216 - 299 3005

Gintaras Baltrūnas savininkas

Siūlome kainas su specialia nuolaida

2 kambariai	65 dol. dabar 50dol.	fotelis	45 dol. dabar 35 dol.
3 kambariai	95 dol. dabar 70dol.	dvivietė sofa	55 dol. dabar 45 dol.
5 kambariai	155 dol. dabar 110dol.	trivietė sofa	65 dol. dabar 55 dol.

Pridėkite kitą kambarį tik už 20 dol.

Valome ir mobilius namus ir laivus – kreipkitės dėl kainos
Už atliktą valymą 10% nuo sąskaitos skirsime Lietuviai Bendruomenėi

RENGINIŲ KALENDORIUS

2008 m.

SAUSIO 26 d., šeštadienį, Ateities klubas rengia Dainavos vyrų vieneto koncertą.

KOVO 16 d., Verbų sekmadienį, rengiami pietūs Dievo Motinos parapijoje padėti Lietuvos beglobiams vaikams. Ruošia **“Vaiko vartai į mokslą”** globėjos.

KOVO 30 d., sekmadienį, Atvelykio stalas Dievo Motinos parapijoje. Rengia vyr. skaučių “Židinys”.

BALANDŽIO 19 d., šeštadienį, “Exultate” choro 25-mečio banketas.

ERELIUI PAKILTI PADĖJO SVETIMOS PLUNKSNOS

Operacija truko 2 valandas

Lapkričio 9 d. Kaune, dr. Leono Kriaučeliūno veterinarijos klinikoje, jūriniam ereliui atlikta pirmoji šalyje donoro plunksnų persodinimo operacija.

Po 2 valandų trukusios operacijos erelis buvo paleistas Kauno marių regioniniame parke ties Girionimis. Po sėkmingos operacijos jos dalyviai asistentai juokavo, kad grobį pietums buvęs pacientas jau galės susirasti pats.

“Sekundę padvejojęs, paukštis atsispyrė nuo žemės ir galingais mostais nuskrido virš marių, džiaugėsi operaciją kartu su ornitologu Sauliumi Rumbučiu atlikęs jaunas veterinaras Julius Morkūnas. Apie pusę kilometro stebėjome jo skrydį, kol erelis dingo už miškų”

Dėl prarastų dešiniojo sparno plunksnų erelis neskraidė 2 savaites. Po operacijos paleisto erelio skrydis buvo palydėtas plojimais. Daugiau kaip 4 kilogramus sveriančiam paukščiui vėl pakilti padėjo 10 donoro plunksnų.

Narkozės neprireikė

Spalio pabaigoje išsekęs, su nukirstomis sparno plunksnomis erelis buvo rastas Nemuno pakrantėje netoli Kauno hidroelektrinės. Manoma, jog paukštis atsitrenkė į elektros laidus. Styrojo tik plunksnų šakninė dalis, vadinama spygliais. Į juos ir buvo implantuotos kito jūrinio erelio plunksnos. J. Morkūnas patikino, kad operacija pavyko labai gerai. Donoro plunksnomis pritvirtinti buvo panaudoti specialūs vandeniuui atsparūs klijai, garantuojantys rekonstruoto sparno tvirtumą ir

ilgaamžiškumą.

Kol buvo ruošiamasi operacijai, erelis kasdien sulesdavo beveik po kilogramą žuvies, laukdamas sparno rekonstrukcijos paukštis sustiprėjo ir priaugo daugiau kaip kilogramą svorio.

Operacija atlikta nenaudojant narkozės, nes nukirstų plunksnų rekonstrukcija nėra skausminga. Svarbu buvo, kad plėšrus paukštis elgtųsi ramiai. Jam buvo pasiūta specialiai galvą dengianti kepurė. Nematydamas šviesos ir aplinkos, paukštis įsivaizduoja, kad yra naktis ir būna ramus. Siekdami išvengti netikėtumų, operacijos metu pasikeisdami erelį prilaikė keletas asistentų. Paukštis elgėsi labai ramiai.

Gyvūnams perpilamas kraujas

Svetimas plunksnas turintis erelis sužieduotas ir bus nuolat stebimas. Atskirti jį tarp kitų jūrinių erelių padės prieš paleidimą raudonai nu dažytas baltos uodegos plunksnos.

Jūrinio erelio gelbėjimo akciją globojo Lietuvos gyvūnų globos draugija ir erelių apsaugų vykdančias Gamtos saugos projektų vystymo fondas.

Užsienyje plunksnų transplantacija atliekama sužalotiems balandžiams, papūgoms, ereliams ir kitiems paukščiams.

Lietuvos veterinarijos praktikoje transplantavimas dar nauja sritis. J. Morkūnas pasakojo, kad dažniausiai tenka perpilti kraują apsinuodijusiems babezioze nuo erkių užsikrėtusiems šunims, rečiau – katėms.

Vida Savičiūnaitė, “Lietuvos ryto” korespondentė

PASTABOS IR NUOMONĖS

TAUTOS PABUDIMO METAS

Dr. Jonas Jasaitis

*Šiaulių universiteto Socialinių mokslų fakulteto
Viešojo administravimo katedros docentas,
Kaimo plėtros tyrimų centro direktorius*

I.

1. Įdėjų ar sąžinės badas?

Vis labiau neįauku klausytis išvedžiojimų, esą Lietuvos politika pritrūko idėjų, nebežino, ko siekti. Girdi, kai NATO ir ES nariais tapome, naujų aukštumų Lietuvos politiniame horizonte lyg ir nebesimato. Partijų vardais besidangstančių klubelių veikla iš esmės niekuo nebesiskiria: visi jie skelbiasi esantys "centre", tik vieni – "centro kairėje", kiti – "centro dešinėje". Klubelių vadukai dievagojasi esą demokratais, propaguojančiais globalines vertybes, atvirumą pasauliui ir t.t.

Tikrų, o ne "sąrašinių" visų "partijų" narių skaičių sudėjęs, net vieno procento piliečių nesusidaro. **Kodėl jiems visiems, įskaitant pasisavimusius valstiečių liaudininkų vardą ir persidažiusius socialdemokratais kolaborantus bei liberalizmo esmės nesuvokusius visų krypties "liberalus", net ir formaliai šio susivienijimo neapiforminus? Juk ir taip aišku, kad jie sudaro ne ką kitą, o tik VLP (Valdžios lovio partiją).** Nesunku įsivaizduoti, kaip šio klanų apsuptyje reikia jaustis saujelei idealistų, likusių ištikimais Lietuvos Sąjūdžio idėjoms.

Tie, kurie neprarado tikėjimo Lietuvos ateitimi (rezistencijos nariai, krikščionys demokratai, tautininkai, didžioji mokslo visuomenės dalis), vis labiau kriminalėjančio klanų pastangomis nuo valstybės kūrimo darbų jau yra izoliuoti. "Komtiesietiška" gandasklaida, užurpavusi ketvirtosios valdžios pozicijas, jau septyniolika metų kasdien kala ir kala rinkėjams į galvas, kad idealistai – nepopuliarūs ir nepraktiški. Daugelis mūsų nesunkiai įvardintų, iš kieno garsiakalbių pasklido tokios frazės, kad "pasaulio gelbėti nereikia, nes jo išgelbėti neįmanoma", "rinkimams pasibaigus reikia užmiršti, kas buvo žadėta" ir t.t. Anot patarlės, jei nuolankiai klausysies, kaip tau kartoja, kad esi tik papjauti laikoma kiaulė, gali pradėti kriuksėti.

Vis labiau ryškėja, kad didėja visuomenės dalis, kuri jau tik kriuksėti besugeba. **Rinkimuose bedalyvauja beveik tik trečdalis piliečių, o mažne kas šeštas jau balsavo kojomis... iš Lietuvos.** Mūsų apklausos taip pat pa-

tvirtino, kad tarp baigiančių įvairias mokymo įstaigas, pradedant bendrojo lavinimo mokyklų abiturientais, baigiant universitetų absolventais, apsisprendusių pasirinkti tokį "balsavimo" būdą, yra gerokai daugiau, negu du trečdaliai. Čia likusių kai kurių nesubrendėlių (nežiūrint, kuriai amžiaus grupei jie priklauso) elgesys, kurį puikiai iliustruoja "karas keliuose", televizinio primityvizmo, buitinio chazmizmo ir mokyklinio smurto plitimas, jau peržengė absurdo ribą. Kam iš mūsų dar iki šiol nežinoma, kad šnekamojoje vaikų ir paauglių kalboje kas trečias žodis – šlykštus keiksmažodis. Kodėl pro dar vaikiškas lūpas jau nuolat liejasi srutos?

Tačiau ir tokioje situacijoje mums vis dar "kabinami makaronai ant ausų", esą politikoje nebeliko sprendimų problemų... Girdi, dabar svarstoma, kokių naujų "reformų" dar reikėtų imtis, o kurias, daugiameite barzda apžėlusias, gal reikėtų vargais negalais užbaigti. Gal aukštojo mokslo, o gal mokesčių sistemos reformą suvaidinus, gal dar kokią nors naują komisiją sukūrus, o gal kokį naują "kontrolės departamentą" įsteigus. Pavyzdžiui, "partijų" finansavimo šaltiniams aiškintis. Juk nei Malakauskas, nei Vaigauskas, nei Valantinas šio "subtilaus" darbo imtis neketina. Taigi, nieko nepadarysi, pasakytų dabartinis Premjeras, reikės **"naujo padalinio"**. Vyriausybė ieškos pastato, pirks automobilius, kompiuterius, Seimas biudžete numatys specialų "straipsnį" algoms... **Leiskite paklausti, kiek dar laiko tauta leis tęstis šiai niekšybių klounadai?**

Natūralu tikėtis, kad bet kuri reforma atvers kelią pažangai ir jokių būdu nepablogins piliečių padėties, jų poreikių tenkinimo. **Tačiau kuri pastarųjų metų reforma atitiko šiuos elementarius reikalavimus?** Gal sveikatos apsaugos, gal švietimo, o gal policijos darbo? Apie tai, kad eismo dalyviai vis blogiau laikosi taisyklių, buvo aišku ir prieš kelerius metus. Tačiau kas pasiūlė ir kas palaimino, kad būtų panaikinta Kelių policija? Kas sankcionavo, kad miesteliuose vietinės policijos nuovados vakarais nebedirbtų? Kas paliko šias gyvenvietes be jokio policijos pareigūno?

DIRVAI AUKOJO

S.Šimoliūnas, Detroit, MI... 500
J.Cukuras, Chicago, IL 200
K.Brūožis, Cleveland, OH 50
B.Aras, Thousand Oaks, CA . 25
R.Juška, Manasquan, NJ 20
A.Tumas, Sun Valley, CA 20
Z.Vaitkus, Seven Hills, OH .. 20
J.Černius, Glendale, CA 15
Z.Jurys, Richmond Hill, NY . 15
R.Kungys, Eugene, OR 10
P.Razgaitis, Seven Hills, OH..10
M.Brakas, Jamaica, NY 5
G.Indreika, Chicago, IL 5
B.Platukis, Ft. Atkinson, WI... 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

Teisinės sistemos reforma taip pat turėjo būti tarp pirmųjų, pačių svarbiausiųjų. Apie tai, kad teisė – valstybės pamatas, gerai žinojo dar senovės romėnai. Tai kodėl mūsų teisėsauga pavirto uždaru vienos profesijos atstovų rateliu, į kurį jokiam kitam visuomenės sluoksniui uždrausta įžengti? Ar ne todėl, kad asmuo, padaręs nusikaltimą, net laisvės atėmimo bausmę atliktų svetima pavarde, o "teisėsaugininkams" apie tai "paaiškėtų" tik tada, kai niekuo dėtas žmogus sužino, esą jis jau sėdėjęs kalėjime? **Kurioje demokratinėje teisinėje valstybėje tokios tragikomedijos būtų įmanomos?**

Paklauskite ne kokių nors mažaraščių nebrendylų, nesugebėjusių įgyti net taip vadinamo "pagrindinio" išsilavinimo, o labiausiai išprususių, netrukus gausiančių universitetinius bakalaurų ir net magistrų diplomus, apie tai, kurios Lietuvos visuomeninės organizacijos suvaidino lemiamą vaidmenį, atkuriant mūsų valstybę. Kuri jų dalis paminėtų pokario rezistencijos raidą, "Lietuvos Katalikų bažnyčios kroniką", Lietuvos laisvės lygą, politinius kalinius ir tremtinius? Kiek jų sugebėtų išsamiai įvardinti Rainių ir Panevėžio tragedijas bei jų kaltininkus, mitingo prie Adomo Mickevičiaus paminklo organizatorius, Baltijos ir Europos kelią, Medininkų žudynes? Kuri akademinio jaunimo dalis išsamiai apibūdintų 1991 metų sausio – rugpjūčio įvykių kroniką ir sugebėtų juos įvertinti?

Kiek šiandieninių studentų orientuojasi, kaip 1920-1940 metais funkcionavo finansų sistema, kaip buvo organizuotas eksportas ir importas?

(Bus daugiau)

Geriausios šių metų lengvaatletės Viktorija Žemaitytė ir Audra Dagelytė kartu su Lietuvos prez. Valdu Adamkumi.

www.president.lt

SPORTININKAMS ĮTEIKTI VALSTYBINIAI ORDINAI IR MEDALIAI

Vilnius, lapkričio 21 d. (ELTA). Prezidentas Valdas Adamkus trečiadienį valstybiniais ordinais ir medaliais apdovanojo šių metų pasaulio ir Europos čempionatų bei pasaulinių studentų vasaros žaidynių (universiados) prizininkus bei sporto organizatorius.

Ordino “Už nuopelnus Lietuvai” Riterio kryžius įteiktas pasaulio graikų-romėnų imtynių vicečempionui Mindaugui Ežerskiui, o ordino “Už nuopelnus Lietuvai” medaliai atiteko pasaulio šiuolaikinės penkiakovės bronzos medalio laimėtojai Laurai Asadauskaitėi, Europos irklavimo vicečempionui Mindaugui Griškoniiui, pasaulio bokso čempionato bronzos medalio laimėtojai Daugirdui Šemiotui, pasaulio graikų-romėnų imtynių čempionato bronzos medalio laimėtojai Valdemarui Venckaičiui, Europos jaunimo (iki 23 metų) lengvosios atletikos čempionato nugalėtojai ir universiados čempionėi Viktorijai Žemaitytei, Lietuvos studentų sporto asociacijos prezidentui Česlovui Garbaliuskui ir Lietuvos tautinio

olimpinio komiteto Olimpinių programų direktijos vadovui Kaziui Steponavičiui.

Kitiems sportininkams, treneriams ir sporto organizatoriams buvo įteikti Prezidento atminimo medaliai, padėkos ir atminimo dovanos.

Sveikindamas renginio dalyvius valstybės vadovas pabrėžė, kad šiemet sportininkai Lietuvos žmonėms dovanojo daug gražių ir garbingų pergalių pasaulio ir Europos čempionatuose bei universiadoje.

“Buvo ne kartą įrodyta, kad Lietuva turi fizinių ir dvasinių galių tęsti tradicijas ir siekti sporto aukštumų, o tuo pačiu – ir naujų laimėjimų. Matyt, atėjo laikas posakį, kad “Lietuva yra krepšinio šalis” papildyti, kad jis skambėtų, “Lietuva – ne vien tik krepšinio šalis”, nes Lietuvai pergales iškovoja lengvosios atletikos, imtynių, irklavimo ir kitų sporto šakų atstovai”, – sakė V. Adamkus.

Prezidentas pažymėjo, kad sportininkų pergalės yra iškovotos didelėmis pastangomis ir kantriu ne vieno žmogaus darbu. Galima ypač džiaugtis Lietuvos akademi-

nio jaunimo pergalėmis universiadoje Tailande ir net 25 neįgaliųjų sportininkų iškovotais medaliais. V. Adamkus pabrėžė, kad su neįgaliais sportininkais planuoja susitikti artimiausiu metu.

“Fizinių ir intelektualinių pastangų derinys, darbas su knyga ir darbas sporto aikštyne – viltingas derinys galvojant apie Lietuvos ateitį, apie būsimą mūsų visuomenę ir tikrusios jos vadovus ne tik sporte. Nenuvertinkite šios patirties, kuriančios ir jūsų sportinę karjerą, ir Lietuvos ateitį, – sakė valstybės vadovas. – Neįgaliųjų sportininkų laimėjimai liudija, kad ir negalią turintys žmonės gali gyventi visavertį gyvenimą ir siekti apdovanojimų aukštumų. Visų jūsų pergalės naujomis spalvomis nudažo įvairiaspalvę Lietuvos sportininkų laimėjimų paletę ir praturtina mus visus”.

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.

Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, telidanti jaukią atmosferą, rūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire Ball

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

FOR SALE: SUNNY WEST FLORIDA

- Condo located on Boca Ciega Bay, in St. Pete Beach, dock, fishing, boating, across the street from the beach. 2Br/2Ba, 1350 sq ft. corner unit, carport, 2 swimming pools, not a 55+ community. \$305,000.
- Gulf-front Condo in St. Pete Beach, 12th floor, . 2Br/2Ba, 1180 Sq Ft, garage, new kitchen, balcony overlooking the Gulf of Mexico, 2 swimming pools, tennis, fitness, gated, not a 55+ community. \$589,000. Many Lithuanian families living here.

Martha Simontis, realtor, 727-235-5940, Weichert Realtors Credential, KALBAM LIETUVIŠKAI.

www.MSimontis.homesweichertsells.com

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)